

IZ VSEBINE

Bomo še gradili stanovanja (stran 2)
Prepisano iz starih števil (stran 3)
Ob 70-letnici Karla Žmavca (stran 4)
Kaj vidijo gostje (stran 5)
Črna obrt s pečatom umetnosti (stran 6)

UVODNIK

Tudi poletje ni več poletje

Mesec, ki se izteka, bi težko ocenili za dopustniški in počitniški, čeprav gre za glavno turistično sezono; in o tem bi naj bilo tudi največ govora. Vendar je bilo v teh dneh tudi toliko drugih dogajanj, da mimo njih ne moremo, čeprav v tej številki kar precej pišemo o turizmu.

Kot kaže, nam bo letošnja turistična sezona uspela, čeprav ne bo takšna, kot smo si jo želeli. Obisk je dober, vendar imamo še vedno iste probleme kot pred leti. Na širšem ptujskem območju gre predvsem za nočitvene zmogljivosti, ceste in odnos do gostov. Kaže, da se bo pri načrtih za gradnjo hotela v Ptuj le premaknilo na bolje. Po prvih informacijah, ki so jih slišali tudi delegati zborov občinske skupščine, so sovlagatelji iz tujine zainteresirani kar za dva.

Največ težav pa gostom in tudi nam, ki tu živimo, povzročajo ceste — zlasti povezava Sentilj—Maribor—Macedj—Zagreb. Gostje iz tujine nam jo iz dneva v dan, kot pravimo Stajerci — »naprej mečejo«, Upravičeno. In ker nimamo denarja, da bi v kratkem času rešili večino oziroma osnovne cestne zagate, so se ponudili severni sosedje. Ti bi jo zgradili z vsem, kar sodi k sodobni avtocesti. Jo upravljali 20 let in nam jo nato prepustili oziroma bi bila popolnoma naša. Kako se bo to razpletlo, še ni znano, znano pa je, da takšno cesto nujno potrebujemo, če želimo ostati turistična dežela in če želimo ob tej pomembni evropski cestni povezavi živeti mirno, brez strahu za zdravje in življenje, ki sta iz dneva v dan ogrožena. K boljšim cestam pa, čeprav počasi, prispevamo tudi sami. Tako je asfaltno prevleko dobilo precej lokalnih cest; gre za program občinskega samopriskrbe, zlasti na manj razvitem območju Haloz in Slovenskih goric. Tako bomo imeli ob bližnjem občinskem prazniku tudi kaj pokazati in v te kraje bomo privabili tudi kaj bolj konkretnega za boljše življenje ljudi. Manj pa strani nas gledajo in bolj jih privabi, če samo poskrbimo za osnovo, kot so ceste, voda in elektrika. To pa bomo ali pa smo že pripravili tudi s pomočjo mladinskih delovnih brigad na Zvezni mladinski delovni akciji Slovenske gorice 88, na kateri je prejšnji četrtek končala delo prva izmena, sedaj pa se v ročini in prahu trudi druga.

Da ne pozabimo na še eno cesto, ki je bila že skoraj pozabljena, čeprav si po pomenu tega ne zasluži. Novo prevleko dobiva cesta Borl—Zavrč.

Da ne bi kdo pomislil, da smo na eksplozijo cen v prejšnjem in tem mesecu čisto pozabili. Nismo, saj tudi nas tare prav tako kot vas. To smo povedali tudi pred tednom, ko smo se ob štiridesetletnici Tednika zbrali na krajšem sprejemu, ki ga je ob tem visokem jubileju lista našega območja pripravil predsednik občinske konference SZDL Ptuj Janez Beliak. Barvno prilogo smo si ob tej priložnosti lahko privoščili samo zaradi dobrega poslovnega sodelovanja z mariborsko tiskarno. Predsednik skupščine občine Gorazd Žmavc je ob tej priložnosti dejal, da glede na razširjenost in bratnost Tednika to ni praznik ali jubilej le delavcev zavoda, temveč vseh, ki ga berejo in ki jim veliko pomeni. Tako smo v iztekajočem se tednu skromno praznili tudi naš drugi letniški jubilej. Namreč v začetku leta se je napolnilo 25 let oglašanja radija Ptuj.

Bilo pa je tudi precej drugih dogodkov, ki so vzbudili pozornost in so se dogajali na, kot rečemo, višjih ravneh. Tako smo v polnem zamahu žetve »že« uspeli objaviti ceno za letošnji pridelek pšenice. Takšni smo, iz svoje kože je težko. Delegati v republiški skupščini so med drugim zavrnil predlog za višji zvezni proračun in se bodo o tem pogovarjali še v tem tednu.

Ni pa bilo v naši republiki seje ali zborovanja, na katerem ne bi govorili o sojenju Borštneru, Tasiču, Janši in Zavrhu pred vojaškim sodiščem v Ljubljani. Po odmevnosti med ljudmi, po Jugoslaviji in v tujini mu ni para, čeprav so odnosi v socialistični republiki Srbiji, gre za odnos med republiko in obema pokrajinama, veliko bolj zapleteni. Upajmo, da bo pri vsem tem prevladala treznost in da se bomo lahko v miru posvetili izhodu iz vedno globlje družbene in ekonomske krize. Treznost je prevladala tudi med mladimi, ki so si za republiškega predsednika izvolili Jožeta Školca.

L. kotar

Mokro mravljišče

Minuli konec tedna je bila tudi pri nas skorajda neznosna vročina. Živo srebro se je ponekod povzpelo tudi do 35 stopinj v senci in »vse živo« je drlo k vodi. Ptujске toplice in kopališče Kidričevo sta

doživela rekordni obisk kopalcev ob blizu in daleč. Skupaj se je namakalo prek 8.000 kopalcev. Še sreča, da imamo tudi reke in potoke, kajti tudi ob njih je mrgolelo kopalcev.

Foto: M. Ozmeč

Dnevno odide iz Ptuja zaradi premalo in slabih prenočišč tudi do dvajset gostov

KJE BOM SPAL

O potrebnosti hotela v Ptuj govorimo že veliko let, kakšno leto bolj na glas, pa spet manj glasno. Z gradnjo Ptujskih toplic in v zadnjih letih ob njihovi usmeritvi v zdraviliški turizem so potrebo po nočitvenih zmogljivostih ponovno izpostavile kot eno najpomembnejših nalog v razvoju turizma nasploh.

Ce ob tem še navedemo podatke, da zaradi pomanjkanja prenočišč odslavljamost gostov — samo letos smo se odrekli že 367 avtobusom gostov — je vsakomur jasno, da je potrebno takoj ukrepati. Da je zadrega

še večja, obstoječa prenočišča uveljavljenim standardom že dolgo več ne sledijo, pa če se omejimo samo na to, da naj bi imela vsaka soba kopalnico. Tudi zaradi tega izgubimo od deset do dvajset gostov dnevno.

Res, da je gospodarstvo ptujске občine daleč od tega, da bi bilo sposobno samostojno lotiti se takšne investicije. Pogled nazaj pa vendarle da misliti, da bi nam kdaj malce več odprtosti in povezovanja zunaj občinskih meja — pa še nekaj smelosti zraven — nič ne škodovalo. Po ljudskem reku *Bolje pozno kot nikoli* kaže, da se

bo v tej smeri končno le nekaj premaknilo.

Znano je že, da bo JLA proti odškodnini odstopila nekdanji dom JLA v Prešernovi ulici v upravljanje skupščini občine. Stavba, v kateri je bil hotel že v prejšnjem stoletju, naj bi po temeljiti sanaciji in obnovi spet dobila staro funkcijo. Hkrati pa bi pričeli graditi tudi hotel pri Ptujskih toplicah. V Ptuj bi tako dobili okrog petsto postelj in s tem postavili realne osnove za razvoj zdraviliškega turizma in za večji delež turističnega denarja v družbenem proizvodu. Programске zasnove idejnih projektov so

že znane, bile pa so opravljene že tudi lokacijske razprave.

Znano pa je že tudi, da naj bi te načrte, uresničili s sovlaganjem tujega kapitala. V tem trenutku je še prezgodaj imenovati sovlagatelje, vsem dvomom, ki se ob tem porajajo — in ni nič narobe, da se — pa tole pojasnimo: razgovori potekajo z jamstvom tujih bank, sovlagatelji so danes sposobni v projekt vložiti deset milijonov nemških mark. Ob tem seveda ne gre brez naše udeležbe, kot so zemljišče, komunalna oprema in še kaj. Pomembno pa je, kako in v kakšnem času smo se pripravljeno ustrezno organizirati. Pomislekov ne manjka, če pa imamo pred sabo cilj — znani cilj: potrebujemo in želimo hotel — potem ne bi smelo biti ovir, da ta cilj uresničimo. Prve korake smo torej že naredili in upati je, da nas bodo nadaljnji pripekljali do cilja.

NaV

SEZONSKO
ZNIŽANJE CEN
DO 40%
od 1.VIII. do 13.VIII.1988

Poletje bo še dolgo in vroče, v naših prodajalnah pa vam že nudimo oblačila in obutev po ugodnih, sezonsko znižanih cenah. Pričakujemo vas v prodajalnah: BLAGOVNICA, OBLAČILA, ELEGANT, MAVRICA, SLAVICA, ZARJA, CICIBAN IN PAPIRNICA - GALANTERIJA.

MERCATOR
IZBIRA PANONIJA PTUJ

Za ljubi kruhek

Ti vroči, pasji dnevi, ko nas večina išče senco in ledeno pijačo, pa kmetje na žitnih poljih ne poznajo počitka. Kombajni žanjejo od zore do mraka, kašče se polnijo, zlatorumena žitna zrna pa nam zagotavljajo, da bomo do prihodnje žetve imeli dovolj moke za naš vsakdanji ljubi kruhek. Pa mnogim ni vroče samo zaradi vremena, am-

pak jim dviguje temperaturo tudi odkupna cena pšenice. Danes pa bodo v galeriji ptujskega gradu odprli razstavo Kruh, kjer boste videli vse predmete, ki jih potrebujemo za peko kruha, na videofilmi pa bodo predstavili celoten proces od zrnja do kruha.

N. V.
(Posnetek: Jože Bračič.)

Z ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE

Nova hotela v Ptujju?

O gradnji novih hotelskih zmožnosti govorimo v Ptujju že nad 20 let, naredili pa glede tega nismo ničesar. V letih, ko so še obstajale možnosti pridobitve kreditov, smo se prerekli glede lokacije in načrtov, zadnjih osem let pa smo lahko pisali o začetku gradnje hotela le v prvoaprilski šali. Tokrat je položaj spremenjen in so na vidiku stvarne možnosti zgraditve novih hotelskih zmožnosti v Ptujju.

Na sejah zborov občinske skupščine je o tem poročal Jože Botolin, predsednik IS SO Ptuj. Gre namreč za možnost sovlaganja tujega kapitala. V začetku le-

tošnjega leta so navezali stike s tujimi interesi, ki bi bili pripravljeni v letošnjem in v naslednjih letih vložiti v Ptujju v hotelske zmožnosti okoli 10 milijonov nemških mark. To naj bi znašalo 70 % vrednosti naložb, naš delež pa bi naj bil le 30-odstoten. Obsegal naj bi ureditev komunalne infrastrukture, pridobitev prostora, zemljišč, gradbenih dovoljenj in ureditev drugih postopkov, ki so potrebni za gradnjo.

Zgradili naj bi dva hotelska objekta, prvega v Ptujjskih toplih, drugega pa ob Prešernovi ulici, kjer je nekoč že bil hotel,

danes pa je tam opuščeni dom JLA. Z zgraditvijo teh dveh hotelov bi v Ptujju pridobili 500 novih postelj, kar je za razvoj turizma, zlasti že zdraviliškega, izrednega pomena.

Vse to je le še v fazi dogovarjanja, k temu so pritegnjeni tudi pristojni republiški organi. Prav gotovo pa bo precej odvisno tudi od določil novega zakona o tujih vlaganjih v Jugoslaviji, ki predvideva veliko večje in pestrejšje možnosti.

Zbori občinske skupščine so informacijo o tem sprejeli in pooblastili izvršni svet, da vodi aktivnosti naprej in pripravi dokumentacijo za nadaljnje odločitve na zborih občinske skupščine. Gre za vrsto dogovorov in postopkov, kako zahtevno nalogu operativno izpeljati, katere smeri ubrati in podobno. Upamo lahko, da bo izvršni svet zadevo izpeljal kar najbolje in da bo lahko že na sejah zborov v septembru poročal o konkretnih rezultatih dogovorov.

Jože Botolin je zbere seznanil tudi s pripravami na začetek del pri novi vrtini v Ptujjskih toplih, ki naj bi bila končana do novembra letos. Po ugotovitvah Geološkega zavoda bo verjetno treba vrtati do globine 1400 metrov, kjer naj bi bila temperatura vode okoli 40 stopinj, zmožnost vrtnice pa 25 do 30 litrov v minuti. Predračunska vrednost je okoli 1,4 milijarde din, financirala pa naj bi jo razsikovalna skupnost Slovenije in občinski sklad za nova delovna mesta.

FF

Kdaj ptujjska obvoznica?

Delavci Cestnega podjetja Maribor — tozda za vzdrževanje in varstvo cest Ptuj so kljub nezgodni vročini minule dni pridno delali na gradbišču dela II. etape ptujjske obvozne ceste ob domu gasilcev. Tako ima novo križišče že pravo obliko, kmalu pa naj bi dobilo tudi asfaltno prevleko. Ko bodo dela končana, predvidujemo, da bo promet skozi Ptuj precej razbremenjen. Upajmo, da bo tako.

Foto: M. Ozmeč

Korošček mlin se širi

Ko smo se pred dnevi mudili v Zabovcih pri Koroščevem mlinu, je imel gospodar polne roke dela. Poleg tega da je že pričel prevzemati pšenico (čeprav je bila takrat še zelo vlažna), so pravkar postavljali ogrodje za dva silosa, ki bosta sprejela 250 ton zrnja. Pred leti je imela Kmetijska zadruga Ptuj v načrtu, da bi postavili na tem mestu zadržni silos, ki bi služil za skladiščenje pšenice s Ptujjskega polja. Pa to v občini ni naletelo na razumevanje in iz načrtov ni bilo nič. Tokrat se je postavitev silosov lotil Vlado Korošček na svojo pest, in kot je omenil, bo verjetno sklenil z zadrugo pogodbo o

desetletnem sodelovanju. Sicer pa za zadrugo že nekaj let prevzema pšenico. Lani so je

v Koroščevem mlinu prevzeli 900 ton, letos pa morda še kaj več.

Dela pred postavitvijo silosov v Zabovcih.

JB

TEŽAVE STANOVANJSKEGA GOSPODARSTVA

Bomo še gradili stanovanja

Majski ukrepi niso ostali brez posledic v stanovanjskem gospodarstvu, saj so tako rekoč ustavili zidavo. Sredstva za stanovanjsko gospodarstvo se trenutno zbirajo iz dohodka (solidarnost) in iz čiste dohodka (revitalizacija, vzajemnost, oprema stavbnih zemljišč, republiška vzajemnost in sredstva OZD). Sredstva iz čiste dohodka lahko delovne organizacije zagotavljajo stanovanjski skupnosti vsake tri mesece ali po zaključnem računu. Ni treba biti kakšen velik poznavalec razmer, da ne bi uganil, katero možnost so izbrale organizacije z združenega dela. Sprotnega denarja za stanovanjsko gradnjo tako preprosto skoraj ni. Eden od ukrepov pa tudi zavezuje občinske izvršne svete, da pripravijo in predložijo v sprejem delegatom skupščine odloke, po katerih bo solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu najmanj dva

odstotka iz bruto osebnih dohodkov.

Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti so na zadnjih sejah že razpravljali o odloku, ki naj bi pomagal stanovanjskemu gospodarstvu vsaj deloma iz zagat. Medtem ko so delegati zbora krajevnih skupnosti doumeli vsebino odloka o začasnem plačevanju prispevkov za financiranje programov stanovanjske skupnosti občine Ptuj, pa delegati zbora združenega dela odloka niso sprejeli. Vzrok za zavrnitev je, da odlok nima pravne osnove. V predlaganem odloku gre za dve spremembi: za revitalizacijo naj ne bi več združevali denarja iz čistega dohodka, ampak iz dohodka, in, drugič, večja naj bi bila stopnja za solidarnost, in sicer naj bi bila 2,017 iz dohodka (prej 1,3). Seveda naj bi te spremembe veljale le do konca letošnjega leta; kako

bo prihodnje leto, ne ve nihče. Vendar pa bi bila skupna prispevna stopnja za stanovanjsko gospodarstvo manjša. Z odlokom, če bi bil sprejet, bi lahko rešili, kar se še da rešiti; čeprav navedene spremembe ne bi bistveno spremenile kritičnega stanja v stanovanjskem gospodarstvu, pa so bile nujne. Četudi bi bil odlok sprejet, bi še vedno zmanjkalo 2.520.000 dinarjev za naloge iz samoupravnega sporazuma o temeljih plana v letu 1988, ki so ga sprejeli delegati skupščine stanovanjske skupnosti na zadnji seji.

Nerazumljivo in neodgovorno je, da so delegati — prihajajo iz istih okolij — v interesni skupnosti sprejeli eno, v zboru združenega dela pa drugo odločitev. Še bolj nedoumljivo pa je, da so odlok zavrnili prav delegati zbora združenega dela, če vemo, da imajo delovne organizacije ved-

no manj denarja za reševanje stanovanjskih problemov svojih delavcev. Znova se je pokazalo, kako neodgovorno sprejemamo odločitve; da pa bi še mogoče pomislili, da so odločitve ne glede na to, na kateri skupščini jih

sprejemamo, v soodvisnosti, to pa žal že presega našo samoupravljalno odgovornost. Najlažje je pač reči: Denarja ni, časi so krizni, pravnega vira ni, življenje bo tudi tako teklo dalje. Lahko bomo rekli: Stanovanj ni, kaj delajo odgovorni, odgovorni tam »zgoraj«. Pa smo delegate v skupščini stanovanjske skupnosti pooblastili za sprejem programa v letu 1988, in kot ta zahteva ukrepe, ki jih sprejema zbor združenega dela, pa smo jih pooblastili, da glasujejo proti, to pa tako nikomur ni več mar. Ali pa morda je?

NaV

Slaba udeležba na seji zbora krajevnih skupnosti

V torek je zasedal zbor krajevnih skupnosti. Prisotnih je bilo 23 delegatov, čeprav jih šteje zbor 35 s pravico glasovanja. Sejo je vodil predsednik zbora Franc Fideršek, obravnavali pa so zadeve, zajete v 15 točkah dnevnega reda.

Člani zbora so pregledali poročilo medobčinske skupnosti za zaposlovanje o deficitarnih in deficitarnih poklicih, vendar se jim je to zdelo pomanjkljivo in so o politiki stipendiranja in usmerjanja šolanja bodočih kadrov sprejeli enake sklepe kot izvršni svet SO Ptuj. Predsednik SZDL Janez Belšak je podal predlog o ustanovitvi strokovnega organa za zaposlovanje, vendar ta predlog ni bil sprejet. Silva Gorjup iz IS SO Ptuj je v svojem poročilu povedala, da je potrebna sprememba v delovanju zavodov za zaposlovanje, saj te organizacije porabijo kar 27 % sredstev, namenjenih za zaposlovanje, za svoje delovanje, učinka pa ob zdajšnji organiziranosti ni. Neki delegat je opozoril na zaposlovanje žensk, ki so končale strojno in metalurško usmeritev. Morda bo presežena miselnost čez mnoga leta prinesla tudi pri nas za ta dekleta svetlejša časa, zaenkrat miselnost in zakonodaja nista v skladu z njihovimi željami.

Na Rodnem Vrhu bo začasno prenehala delovati podružnična osnovna šola, ki je obstajala dobrih 120 let. V današnjih kriznih časih je vzdrževanje takih objektov predrago, pa tudi otroci se v takem okolju ne socializirajo dovolj za bivanje v skupini in imajo pozneje, v višjih razredih, težave z vključevanjem

v večje skupine. Otrokom bo zagotovljen prevoz do osnovne šole v Podlehniku, učitelji pa bodo prerazporejeni v druge osnovne šole. Delegat iz KS Borisa Zihlerla Matevž Cestnik je opozoril na socialno in materialno stanje ljudi v hribovitem delu občine Ptuj, ki ni povsod enako, ponekod pa je žal zaskrbljujoče. »Nismo poskrbeli, da bi ti kraji postali krajji,« je dejal med drugim. K temu stavku obširen komentar seveda ni potreben.

Delegati zbora so se odločili, da osnovna šola Hajdina zaenkrat ne bo dobila novega prizidka, že zbrana sredstva pa bodo porabili za adaptacijo stare šolske zgradbe.

V razpravi o aktivnostih pri gradnji zdravstvenih objektov na podlagi referendumskega programa je poročilo podal Milan Jager, v njem pa je odgovoril na vsa vprašanja delegatov zbora. Povedal je, da je v občini Ptuj 130 zdravnikov, od tega okrog 100 specialistov. Potrebe po kadrih v zdravstvu so v glavnem rešene, vendar nista primerno rešena problema opreme in prostorov. Le 10 % opreme je mlajše od 10 let, za zastarelo pa velja že tista, starejša od petih let. V naslednjih dvajsetih letih morajo ljudje v občini Ptuj rešiti težave s prostori in opremo dispanzerjev in ginekološko-porodnega oddelka. Težave v zdravstvenem domu v Čučkovi in materinskem domu na Potrčevi cesti zaradi dotrajanosti obeh zgradb moramo rešiti, saj leseni stropi obremenitev več ne bodo prenašali.

Ginekološko-porodni oddelek je prenatrpan, otroci so dobesedno nagneteni v pre-

majhni sobi, matere pa v sosednjih prostorih. Moderno porodništvo že zdavnaj zahteva tak način, da ima mati novorojenčka v sobi, zraven sebe. Sobe s po deset porodnicami normativno ne zadoščajo več. Energetski blok ptujjske bolnišnice je bil dotrajan in s propadom le-tega je grozilo prenehanje dejavnosti bolnišnice. Vendar so delavci Zdravstvenega centra obnovili vse energetske vire s sredstvi amortizacije in občinske zdravstvene skupnosti. Priključili so se na ptujsko toplarno, obenem pa obnovili objekte za proizvodnjo pare, ki jo potrebujejo pralnica, kuhinja... Direktor ZC Ptuj — Ormož je povedal, da strokovnega mnenja o tem, kaj je bolj nujno zgraditi — dispanzerje ali ginekološko-porodni oddelek — še nima oziroma o še bolj ogroženem objektu stroka še ni odločila. Ta naložba v zdravstvo je večja kot tista v Srednješolski center, glavni vir sredstev je samoprispevek. Gradnja obeh projektov je potrebna hkrati, sicer v naslednjih 20 letih prepotrebni zgradb ne bomo imeli, je povedal Milan Jager. Delegati so poročilo o graditvi zdravstvenih objektov sprejeli.

Predlog odloka o začasnem plačevanju prispevkov za financiranje programov stanovanjske skupnosti občine Ptuj je bil sprejet še v drugem krogu glasovanja po burni razpravi.

Druge teme z dnevega rada niso pritegnile velike pozornosti delegatov.

M. Samec

Obrtnik Milan Drevenšek in njegov pomočnik delata pri montaži prežračevalne naprave v novem radijskem studiu. (Foto: M. Ozmeč.)

Ali porodnišnica ali dispanzerji

Delegati zbora združenega dela SO Ptuj so se zbrali na svoji 25. redni seji. Po potrditvi zapisnika s prejšnje seje so sprejeli poročilo o deficitarnih in deficitarnih poklicih v podravski regiji. V razpravi so ugotovili, da ptujjska občina ni sposobna zaposliti vseh kadrov, ki prihajajo iz šol, po deležu pripravnikov pa smo v samem slovenskem vrhu. Pri pregledu stanja osnovnega šolstva so delegati glasovali za začasno ukinitve pouka v Rodnem Vrhu in poslušali poročilo o adaptaciji OŠ Hajdina.

Zaradi omejenosti finančnih sredstev ob treba skriti referendumski program. Toplotni blok bolnišnice je dokončan, denarja za hkratno gradnjo porodnišnice z ginekološkim oddelkom in dispanzerjev pa je premalo. Delegati se niso hoteli odločiti za nobeno možnost, saj je bilo časa za posvetovanje z bazo odločno premalo. Od Zdravstvenega centra so zahtevali, da do septembra izdela sprejemljiv predlog investicij.

Najburnejša razprava se je razvila ob predlogu odloka o začasnem plačevanju prispevkov za financiranje programov stanovanjske skupnosti. Odloka delegati niso sprejeli.

V nadaljevanju je bil govor o predlogu odloka o ravnanju s plodno zemljo ter o spremembah in dopolnitvah družbenega in dolgoročnega plana občine Ptuj za obdobje 1986—2000. Obravnavali so še zazidalna načrta Dornava-dom in Majšperk-Breg.

MM2

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ
Odbor za spremljanje izvajanja
usmeritev družbenega dogovora
Datum: 19/7—1988

STALIŠČA
ODBORA ZA SPREMLJANJE IZVAJANJA USMERITEV
DRUŽBENEGA DOGOVORA SKUPŠČINE OBČINE
PTUJ

Odbor za spremljanje izvajanja usmeritev družbenega dogovora skupščine občine Ptuj je na podlagi določil resolucije za leto 1988 za razporejanje dohodka in osebnih dohodkov in na podlagi usmeritev izvajanja družbenega dogovora v letu 1988 ocenil, da bo rast bruto osebnih dohodkov v gospodarstvu občine Ptuj v obdobju januar—julij 1988 glede na povprečje leta 1987 znašala 122,3 odstotkov.

Navedene rasti upoštevajo pri določanju družbeno primernega obsega sredstev za bruto osebne dohodke v organizacijah združenega dela s področja negospodarstva.

Predsednik odbora:
Boris HORVAT, s. r.

ZMDA SLOVENSKE GORICE '88

Slovo brigadirjev prve izmene

Brigadirji prve izmene ZMDA Slovenske gorice '88 iz Beograda, Celja, Doboja, Čuprije, Sanskega mosta, Probištipa in Pulja so prejšnji četrtek, 21. julija, bili zadnji na svojem delovišču na Majskem Vrhju v Halozah. Še isto popoldne so se namreč poslovili in odšli na svoje domove, verjetno precej utrujeni, a bogatejši za številna doživetja in nove življenjske izkušnje.

Kot je povedal komandant akcije Ivan Rojs, so brigadirji I. izmene na Majskem Vrhju dokončno izkopal 1.700 m jarka za prepotrebni vodovod v smeri proti Leskovcu. Okoli 300 m trase oziroma jarka je še nedokončanega, medtem ko je do predvidene celotne dolžine trase ostalo še okoli 350 m. Sicer pa so imeli

Tako težkega terena, kot je bil na Majskem Vrhju, niso imeli brigadirji še nikoli. (Foto: M. Ozmeč.)

brigadirji le 21 delovnih dni in za ta čas so zastavljeno normo presegali v povprečju za 30 odstotkov. Vse brigade so za izredno in uspešno delo prejele naziv udarništvo udarnega dne, najvišje priznanje — trak akcije — so prejele brigade: Front iz Beograda, iz Pulja, Sanskega mosta in Probištipa, medtem ko brigada iz Celja žal za to ni izpolnila pogojev. Zelo uspešni so bili brigadirji tudi na področju interesnih dejavnosti in vse brigade so prejele posebna priznanja za družbene dejavnosti. V imenu krajanov z Majskega Vrhja in Leskovca se brigadirjem I. izmene ter vojakom inženirске enote iz Maribora in ptujske garnizije iskreno zahvaljujemo.

-OM

Bratske občine po Titovih poteh — Lendava '88

Program medrepubliškega sodelovanja v okviru 27. srečanja bratskega in prijateljstva Lendava '88 je tudi letos vsebinsko bogat. Nosilec aktivnosti je občina Lendava, naloge predsednice koordinacijskega odbora za sodelovanje bratskih občin SRH in SRS pa zelo uspešno opravlja Marija Dobrovojevič, predsednica občinskega sveta ZSS Lendava. Program je v prvem polletju v glavnem realiziran, a tudi v drugem polletju vsebuje pomembne naloge. V tem sestavku bomo bralce seznanili z nekaterimi aktivnostmi, ki so oziroma še bodo v posameznih občinah.

OBČINA LENDAVA

V Lendavi je gostovala kulturna skupina iz Krapine. Ob dnevu samoupravljalcev so praznovanje obogatili člani RKUD Medjimurske trikotaje Čakovec. 19. junija se je pričel mladinski delovni tabor bratskih občin Lendava '88 in je trajal do dneva borca. 17. septembra se bodo srečali delavci — športniki iz organizacij združenega dela bratskih občin in se preizkusili v športnih veščinah, izmenjali pa bodo tudi izkušnje na področjih športa, rekreacije, preventivne rekreacije med delom in letnega oddiha delavcev. V decembru bodo sedež bratskega sodelovanja predali bratski občini Klanjec. Na valovih radia Murska Sobotna bodo poslušalci prisluhnili oddajam iz naših bratskih občin.

OBČINA ČAKOVEC

Radijska postaja Medjimurje se marljivo pripravlja na oddaje iz naših bratskih občin. Ob dnevu osvoboditve Medjimurja so se športniki bratskih občin izkazali v atletskem teku; med njimi je bil tudi naš Mirko Vindiš. Na prvomajskem srečanju so peli, igrali in plesali člani KUD Rudar Glogovac iz občine Koprivnica, KUD Aranžir iz Donjege Lakuše iz občine Lenadava in KUD občine Čakovec. Ob dnevu mladosti je bila v Čakovcu bogata filatelistična razstava bratskih občin na temo Tito-NOB-revolucija-povojna izgradnja Jugoslavije, na kateri je s svojo bogato zbirko sodeloval tudi ptujski Ferdo Koletnik. Na delovnem in športnem srečanju so se srečali člani osnovnih sindikalnih organizacij občinskih upravnih organov občin Ptuj in Čakovec. Ob dnevu samoupravljalcev so nastopili člani KUD Franc Ilec iz Loke-Rošnje v občini Maribor-Tezno in tamburaški orkester Itas iz Ivanca. Ob dnevu borca je bil pohod Po poteh revolucije. V septembru pa se bodo na 5. srečanju sestali literarni ustvarjalci bratskih občin.

OBČINA IVANEC

Ob dnevu ženskega in bivalnega bogata razstava ročnih del, na kateri so razstavljale tudi Ptujčanke. V maju so se na delavno-

športnem srečanju sestali člani osnovnih sindikalnih organizacij delavcev milice in sekretariata za notranje zadeve občin Ptuj in Ivanec. Ptujski instrumentalni ansambel je obogatil program kulturnih prireditev v okviru tedna Poleg jedne velike gore. Radijska postaja Ivanec sproti seznanja javnost z aktivnostmi na področju medrepubliškega sodelovanja, predvajala pa bo tudi oddaje iz naših bratskih občin. Srečali se bodo člani pobratenih gasilskih društev Klenovnik in Stojinci ter krajski pobrateni krajevni skupnosti Bednja in Hajdina ter Voča Donja in Zlatoličje. Aktivnosti pa bodo sklenili mladi na pohodu Po poteh partizanske ivanečke čete v oktobru.

OBČINA KLANJEC

V Titovem rojstnem kraju v Kumrovcu je bila 18. junija 18. revija kulturnih skupin učencev osnovnih šol bratskih občin. Iz občine Ptuj je sodelovala folklorna skupina osnovne šole Bratov Strafela iz Markovec pri Ptuj.

OBČINA KOPRIVNICA

Prvomajski reli bratskih občin ob 1. maju je ponovno povezal člane avtomoto društev in združenj šoferjev in avtomobilistov; na njem so sodelovali tudi ptujski šoferji. Bogat kulturni program na republiški prvomajski proslavi v Koprivnici so izvajale folklorne skupine DPD Svoboda. Hoče iz občine Maribor-Tezno, KUD Janko Zivko Poljane iz Slovenske Bistrice KUD gradbene kombinata Medjimurje Čakovec, RKUD železničarjev Ivo Mikac Varaždin in kulturne skupine iz Koprivnice. Ob dnevu samoupravljalcev je gostoval v Koprivnici moški pevski zbor Ormož. V Koprivnici bo razstava glasil organizacij združenega dela bratskih občin in posvet organizatorjev obveščanja v združenem delu. Na delovnem in športnem srečanju se bodo srečali člani sindikalnih organizacij Perutina Ptuj, Koke Varaždin in Podravke Koprivnica. Radijska postaja Glas Podravine bo predvajala oddaje iz naših bratskih občin. Sindikalni delavci bratskih občin pa bodo razpravljali o nalogah sindikatov na področju zagotavljanja socialne varnosti delavcev.

OBČINA KRAPINA

Radijska postaja Hrvatsko Zagorje bo predvajala oddaje iz naših bratskih občin. V Krapini je bilo tradicionalno delovno srečanje članov ZRVS bratskih občin. V tednu kajkavske kulture bodo ob dnevu bratskih občin nastopili ansambel Zrelo klasje, DPD Svoboda Ptuj, folklorna

skupina ZSS Impol Slovenska Bistrica, KUD Koprivnica iz Koprivnice in KUD Zagorac Radočaj iz občine Krapina. Pripravljajo tudi razstavo drobnega gospodarstva in ženskih ročnih del.

OBČINA MARIBOR-TEZNO

Konec junija so sindikalni delavci bratskih občin razpravljali o nalogah na področju ustvarjanja ter delitve dohodka in osebnih dohodkov, sedila pa je še razprava o ekonomskih in tehnoloških višjih delavcev z vidika zagotavljanja njihove socialne varnosti. Srečali se bodo delavci delovnih skupnosti občinskih svetov ZSH in ZSS. Radio Maribor pa bo predvajal oddaje iz naših bratskih občin.

OBČINA ORMOŽ

Na prvomajskem srečanju v Jeruzalemu je gostovala kulturna skupina iz občine Klanjec. Na srečanju folklornih skupin, ki bo v Obrežu, bo kot gost nastopila folklorna skupina iz Čakovca.

Ormožani pripravljajo posvet sindikalnih delavcev bratskih občin o položaju delavcev v dislociranih delovnih enotah in TOZD.

Radio Ormož pa bo vrtil oddaje iz naših bratskih občin.

OBČINA PREGRADA

Člani občinskega sveta ZSS Lendava so obiskali slušatelje sindikalne šole ZSH Josip Cazi in izmenjali izkušnje o usposabljanju delavcev. Srečali so se učenci in delavci pobratenih osnovnih šol Franceta Prešerna Crenšovci iz občine Lendava in Djuro Prejac Desinić. V Orešju je bil tradicionalni memorialni šahovski turnir mladih iz bratskih občin. Na tradicionalni turistično-kulturni prireditvi Branje grozda bodo gostovali člani KUD Maribor-Tezno in žensko gledališče Gornje Jesenje. Ob dnevu JLA pa se bodo srečali člani ZRVS občin Šmarje pri Jelšah in Pregrada.

OBČINA PTUJ

Radio in Tednik sproti seznanjata poslušalce in bralce o vseh aktivnostih medrepubliškega sodelovanja. Radio Ptuj pa bo predvajal tudi oddaje iz naših bratskih občin. Člani čebelarških društev Varaždin in Ptuj so podpisali listino o pobratenju. Člani RKUD Vilko Jurec Varteks Varaždin so v počastitev slovenskega kulturnega praznika razstavljali svoja likovna dela v ptujskem delavskem domu Franca Krambergerja. Slušatelji sindikalne šole Josip Cazi iz občine Ivanec so svoj študijski dan izvedli v TGA Boris Kidrič Kidričevo. Delegaciji SSOH Ivanec in Krapina sta sodelovali na poho-

du Po poteh revolucije Mostje '88.

OK SZDL Ptuj je podelila priznanje OF slovenskega naroda občinskemu svetu ZSH Krapina. Občinski svet ZSS Ptuj je podelil srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije osnovni sindikalni organizaciji Delavnica železniških vozil Čakovec, občinskemu svetu ZSH Varaždin pa plaketo občinske organizacije ZSS Ptuj. Krambergerjev slovenskogiški odred je Vladimiru Kapunu iz Čakovca podelil listino častnega udeleženca pohoda Po poteh revolucije. V Ptuj je bilo posvetovanje sindikalnih delavcev bratskih občin o vlogi sindikalnih šol pri usposabljanju delavcev za sindikalno delo, samoupravljanje in delegatsko odločanje. V pripravi in izvedbi posvetovanja sta ustvarjalno sodelovala tudi republiška sveta ZSH in ZSS. 1. julija je bila v Srednješolskem centru Dušana Kvedra v Ptuj 4. revija revolucionarnih pesmi borbe in dela Ptuj '88, na kateri so nastopili pevski zbori bratskih občin iz Ivanca, Koprivnice, Krapine, Slovenske Bistrice in Ptuja.

Pomembne aktivnosti pripravljajo pobratene osnovne šole, krajevne skupnosti, osnovne sindikalne organizacije in društva.

OBČINA SLOVENSKA BISTRICA

Na Boču je bilo prvomajsko srečanje delavcev. Med največje aktivnosti se uvršča XI. medrepubliška vaja enot in štabov civilne zaštite bratskih občin »Bratstvo-enotnost-solidarnost-Slovenska Bistrica '88«, ki je bila v Slovenski Bistrici 25. junija v počastitev dneva civilne zaštite Jugoslavije. V oktobru se bodo sestali sindikalni delavci sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti bratskih občin.

OBČINA ŠMARJE PRI JELŠAH

Radijska postaja bo predvajala oddaje iz naših bratskih občin. V Rogški Slatini se bodo sestali gostinski in turistični delavci bratskih občin in razpravljali o možnostih povezovanja ter o položaju gostinskih in turističnih delavcev.

OBČINA VARAŽDIN

Slušatelji sindikalne šole ZSS Ptuj so svoj študijski dan izvedli v Varaždinski industriji svile, konfekcije in dežnikov ter v Muzeju revolucije. Na prvomajskem srečanju delavcev je izvajalo kulturni program KUD Ferdo Godina Gornja Bistrica iz občine Lendava. Ob 70-letnici tekstilnega kombinata Varteks Varaždin bo v kulturnem programu sodelovala tudi folklorna skupina Vinka Koržeta Cirkovce. Predsedniki izvršnih svetov občinskih skupščin bratskih občin bodo razpravljali o razvoju in oblikah sodelovanja na gospodarskem področju ter o neposrednem povezovanju organizacij združenega dela. Pomembne aktivnosti izvajajo tudi pobratene osnovne šole in društva.

Kratek sprehod skozi aktivnosti medrepubliškega sodelovanja bratskih občin potrjuje, da delavci, delovni ljudje in občani — od najmlajših do najstarejših — s skupnim delom v vsakodnevni praksi uresničujemo vrednote, za katere so se bojevali naši borci v narodnoosvobodilnem boju pod vodstvom KPJ in tovariša Tita.

In tako bomo delali tudi v prihodnje.

Feliks Bagar

TUDI V PTUJU SE PRIPRAVLJAJO NA USTANOVITEV SLOVENSKE KMEČKE ZVEZE

Stanovska organizacija kmetov

Na predvečer dneva vstaje so se v domu krajanov v Skorbi zbrali kmetje ptujske občine, da bi se pogovorili o ustanovitvi podružnice Slovenske kmečke zveze in Zveze slovenske kmečke mladine. Okrog petdeset jih je bilo in bili so si edini, da je slovenska družba zatajila slovenskega kmeta, da zveza ni stranka, je pa stanovska organizacija, ki je lahko tudi opozicija. Gre za organizacijo; organizirani bodo kot društvo v okviru Socialistične zveze, v kateri bodo lahko kmetje uveljavili svoje interese, ki jih v obstoječih organizacijskih oblikah niso mogli.

Na četrtkovem zboru so imenovali odbor za ustanovitev, ki mu predseduje Janez Zampa. V odboru ima vsaka krajevna skupnost svojega predstavnika, hkrati pa so imenovali tudi odbor za organiziranje Zveze slovenske kmečke mladine.

Stanovski organizaciji kmetov in njeni ustanovitvi v občini Ptuj so izrekli vso podporo tudi predsednik občinske Socialistične zveze, direktor ptujske in lovne kmetijske zadruge in direktor Obdravskega zavoda za veterinarstvo in živinorejo. Ustanovni zbor bo v začetku septembra.

NaV

GOVORI SE . . .

... da sprevednik na progi Moškanjci—Kidričevo ob praznikih »farba« potnike, da vozijo vlaki vsako uro. Postajni nadzornik v Kidričevem pa po telefonu kolegu razlaga, da »so zaj tu eni prišli s kopaljšča in me čjo zadržnit!«, ker ni vlaka, ki jim ga je obljubil omenjeni sprevednik!

... da bi bil v naših kopaljščih velik hec, če bi vodi dodali snovi, da bi se ob prisotnosti urina pobarvala.

... da smo turizem res samo ljudje. Kaj pa ob slabih (kriminalnih) cestah, podobni ponudbi in visokih cenah še ostane?

... da bi bilo poletni čas, ki mu v žargonu novinarji pravimo »čas kislih kumarica«, potrebno preimenovali v »čas kislih obrazov«.

... da so se nekateri nameravali razveseliti, ko so slišali, da je družbeni pravobranilec samoupravljanja na dopustu. Vendar so si hitro premislili ob spoznanju, da nam je samoupravljanja ostalo bolj malo.

... da se stimuliranju nekaterih nižjerazrednih športnikov pravi »nadomestilo za izgubljene kalorije«. Naš novinar, ki je to slišal, je od odgovornega hitro zahteval, da mu to nadomestilo ob koncu meseca poveča, ker da je v tem mesecu izgubil več kalorij kot običajno.

... da je pri nas tudi precej revežev, ki se vozijo z avtomobili (nekateri od teh z zelo dragimi). Ti »reveži« so vozniki, ki se v veliki vročini potijo v dolgih kolonah pred spuščeni zaporniki na ptujskem železniškem prelazu, kjer v največji vročini nimajo za trpeče voznike prav nobenega usmiljenja. Kot da bi dobo čakanja na že tako počasno spejevanje dolge kompozicije s ptujske postaje še podaljšali. Kdo nam pa kaj more!

... da so načrtovalci parkirišč v novem ptujskem naselju za osnovo vzeli hudičeve stare podatke, ko so bili avtomobili redkost. Kako si drugače pojasniti zatratnost okolice blokov! Morda pa so že vedeli za ekonomsko krizo? Razvoj dogodkov jih je demantiral. Pa saj niso edini! Ne mislimo na krizo, temveč na število avtomobilov.

Štiri desetletja Tednika

Minuli četrtek je predsednik občinske konference SZDL Ptuj sprejel delavce Radio Tednika ob štiridesetletnici izhajanja Tednika. Sprejema so se udeležili tudi predsednik skupščine občine Ptuj, sekretar predstava občinske konference Zveze komunistov, tajnica skupščine, sekretar občinske konference mladih, sekretar občinskega sindikalnega sveta in podpredsednik izvršnega sveta. V krajšem razgovoru so poudarili pomen in vlogo časopisa, ki je postal nepogrešljiv za občane ptujske in nekaterih sosednjih občin. Da uredniška politika sledi interesu bralcev in zna prisluhniti potrebam po informiranju občanov, je dokaz, da se je Tednik kot glasilo Socialistične zveze obdržal in v marsikaterem gospodinjstvu je še vedno edini časopis. Tudi ni malo bralcev, ki so naročniki že štirideset let. »Časopis našega okolja«, kot radi rečemo, ni samo časopis redakcije, o čemer priča tudi izredno veliko število dopisnikov, saj se jih letno oglasi s svojimi prispevki tudi do 140, kar je največ med pokrajinskimi časopisi v Sloveniji.

Hkrati s čestitkami ob jubileju so predstavniki družbenopolitičnega življenja zaželeli delavcem, ki ustvarjajo Tednik, tudi čimprejšnjo selitev v nove prostore v Raičevi ulici in seveda še naprej uspešno in še boljše delo, saj je v današnjih časih informacija, objektivna in resnična, tisto orožje, ki nam lahko in mora pomagati pri nadaljnjem razvoju naše socialistične družbe.

NaV

(Foto: KOSI)

PREPISANO IZ STARIH ŠTEVILK . . .

Na ptujskem trgu

Kjub strogemu nadzorstvu tržnega nadzornika in drugih organov, najdemo še tu in tam prodajalke, ki se ne držijo predpisanih cen. Opaža se, da nekatere kmetice se niso prišle do tega, da bi prodajale poljske pridelke po uradno določenih cenah in na tehtnici.

Kdo je prav za prav krivec? Nekateri trdijo, da tržni nadzornik, kateremu ja podrejeno poslovanje na trgu.

Ugotovilo pa se je, da ni tako! Pogledimo si sledeče: Kupovalci stojijo poleg prodajalke in čaka, da se nadzornik umakne, nato pa pravi:

»Zdaj mi pa dajte hitro! Koliko zahtevate? Hitro, hitro, da ne vidi nadzornik. Veste, če naju dobi, da se ne drživa cen...«

Tako se začne navijanje cen brez vednosti naših organov. Navija jo jih gospodinja iz malomeščanskih družin, ki stremijo za tem, da bi se cene kmečkim pridelkom čim bolj dvignile in bi na ta način bili prizadeti potrošniki iz slabše stoejih družin.

Kako prebrisane so naše prodajalke, sem opazil že večkrat. Na trg pride prodajalka, se ne zmeni za cenik in vpraša soprodajalko:

»Mica, kako tržiš z jajci?«

Soprodajalka ji odgovori tiho:

»Na ceniku so po 6 dinarjev, tu pa jih lahko prodajaš po 7 do 8 din. Samo pazi, da te ne vidi nadzornik!«

Take navijalke cen so predvsem iz družin velikih in premožnih kmetov, ki jim je vsaka cena prenizka. Iz tega lahko sklepamo, da navijanje cen povzročijo na eni strani malomeščani, na drugi strani pa veliki kmetje. Prve in druge vežejo še vedno isti interesi: spekulirati in goljufati poštene potrošnike, delovne ljudi.

Na ptujskem trgu bi bila potrebna budnejša in ostrejša kontrola, ker bodo le na ta način prišli vsi potrošniki do enakih pravic, ki bi popolnoma zadovoljile potrebe našega delovnega človeka.

(Naše delo št. 7, Ptuj, 23. septembra 1948)

Jožef Školč — predsednik slovenske mladine

Po številnih zapletih in prekinjeni programsko-volilni konferenci je slovenska mladina 19. julija končno dobila novega predsednika. V naslednjih dveh letih jo bo vodil 28-letni diplomirani politolog Jožef Školč, ki do konca avgusta služi vojaški rok. Potrebno število glasov je dobil šele v drugem, medtem ko so sekretarja Andreja Verliča izvolili že v prvem krogu tajnega glasovanja. Delegati so volili tudi predsednika delovnih teles, neprofesionalne člane predsedstva RK ZSMS, nadzorni odbor in predsednika statutarne komisije. Izvolili pa niso vodje centra za informiranje, raziskovanje in založništvo, saj nobena kandidatka ni dobila potrebnega števila glasov.

Ker Janez Janša ni bil izvoljen za predsednika, je delegat mariborske UK Božidar Novak napovedal izstop te organizacije iz ZSMS.

MM2

Obranovemu očetu v slovo . . .

*»Tja bom šel, čez polje naše,
kjer samotne so poti,
kjer veter vonj prinaša
po žitu, ki zori . . .«*

Tistega poletnega dne se je Miškov oče še enkrat ozrl po svojem polju in tiho odšel . . .

Franc Obrhan, Miškov oče, kakor smo ga klicali, se je rodil 24. 9. 1903 v Moškanjcih. Bil je kmečki sin, ki so se mu župančičeve besede »Sveta si zemlja in blagor mu, komur plodiš« globoko zapisale v srce in dušo in postale moto njegovega življenja.

Zena Marija je prinesla k hiši ne samo zvesto srce, tudi pridne in delavne roke. Šestero otrok se je rodilo v njunem zakonu. Živeli so v stari, s slamo kriti hiši. Pridna gospodarja sta morala biti, da sta poleg številne družine zgradila nov dom in novo gospodarsko poslopje.

Koliko zgodnjih juter se je rodilo zanju, ko sta odhajala na svoje polje. Noge so se udarale globoko v brazde, ko je padalo seme za novo žetev.

Toda kmečka ljubezen do zemlje je močnejša od utrujenosti: Miškov oče je poznal vse zakonitosti umnega kmetovanja, zato je bil znan daleč naokrog po ptujskem polju.

O, vem, kako se človeku naseli nasmeh na obraz in mir v dušo, kadar se zadovoljen ozira na valovanje rumenega pšeničnega klasja, v katerem odcveta rdeči mak.

Svoje otroke sta z ženo naučila kmečkega dela, spoštovati in vrednotiti kmečkega človeka in njegovo delo. Poslala sta jih v šole, kajti človek velja toliko, kolikor zna.

Miškova oče pa ni bil samo vzoren kmet, bil je umen in razgledan. Lepa materina beseda mu je segala v srce in dušo in ga bogatila. Bil je oče prvega kmečkega praznika v Moškanjcih. Bil je kronist domačega kraja. Napisal je statistični grafikon kmetij naše krajevne skupnosti Gorisnica, posebej za svojo vas Moškanjci; ta visi v njegovem domu v spomin novim rodovom.

Veliko svojega časa je posvečal kulturnim in družbenim dogodkom našega kraja. Za svoje otroke je izpisal »rodbinsko drevo«, ki ostaja nepozaben spomin na očeta, dedka in pradedka. Bil je ljudski pesnik in se je oglašal v razne časopise.

Živel je za življenjske vrednote, ki jih danes skoraj ne bomo poznali več: ljubezen, dobrotu, poštenost, skromnost, pravičnost, delavnost in te vrednote je prenašal na ljudi, s katerimi se je srečeval v življenju. Kakorkoli si se z njim pogovarjal, si se oplajal z življenjsko modrostjo moža, ki je na človeka delal miren in prijeten vtis. Po smrti svoje žene, ki jo je ljubil in spoštoval, je postal nebolj kakor otrok. Veselil se je vsakega obiska, zlasti otrok, vnukov in pravnukov.

Težka bolezen ga je preklenila na invalidski voziček. Toda ostal je kakor drevo, ko so mu življenjski viharji pripogibali krošnjo, vendar mu niso mogli odločiti nobene veje.

Miškova oče, hvala za vašo prijetna kramljanja, ki bodo bogatila moj življenjski vsakdanjik. Ne bom se poslovala, vi sami se poslovite s svojo pesmijo.

Marija Klinc

Naša odločitev

*Dosti denarja skupaj bi nabrali
in s tem ugled bi si nabrali,
červanjo koga bi ogoljufali,
samo da bogati bi postali.*

*Vest pa nam tako veli,
s poštenjem se bolj mirno spi.
Denar se lahko porazgubi,
poštenje težko se nazaj dobi.*

*Če zvestega partnerja imaš v življenju,
ne ogibaj se nobenemu trpljenju.
Zdrav zarod lepo bo plačilo
za srage, ki bilo jih je obilo.*

*Le bodi v življenju kot poštenjak,
še po smrti ostal boš tak.
Zato se trudi, da bo rekel vsak:
To bil pa res je vzoren poštenjak.*

*Vrline take bi si naj nabrali,
da bi še drugim lahko vzdajali.
Delavnost, skromnost in druge še vrednote
so več kot materialne dote.*

Franc Obrhan

Zanimanje za radiostezijo

V torek, 12. julija popoldne, je bilo v delavskem domu Franca Krambergerja v Ptuj u zanimivo predavanje **RADIESTEZIJA** — POT DO ZDRAVJA Z NIAHLOM. Organizator predavanja je bila Zveza društev upokojencev občine Ptuj, predavatelj pa FRANJO GEC, dipl. ing. elektronike iz Slovenj Gradca, sicer pa rojak z našega območja. Čeprav je bila vstopnina, saj je bilo treba predavatelja plačati, je za vse obiskovalce v delavskem domu bilo premalo sedežev. Poslušalci so bili vseh starostnih skupin, celo več mlajših kot starejših. Če k temu dodamo, da je trajalo predavanje z demonstracijo dobri dve uri, več kot uro in pol pa je predavatelj odgovarjal na vprašanja, vendar se poslušalcem še ni mudilo domov, potem lahko sklepamo, da so prišli na predavanje resnično tisti, ki jih tema zanima. Tudi po priročnih brošurah »Radiostezija« in »Vse seva, tudi mi« ter rekvizitih (nihalo in kotna bajalica) so poslušalci pridno segali, čeprav niso bili poceni.

šalci so bili vseh starostnih skupin, celo več mlajših kot starejših. Če k temu dodamo, da je trajalo predavanje z demonstracijo dobri dve uri, več kot uro in pol pa je predavatelj odgovarjal na vprašanja, vendar se poslušalcem še ni mudilo domov, potem lahko sklepamo, da so prišli na predavanje resnično tisti, ki jih tema zanima. Tudi po priročnih brošurah »Radiostezija« in »Vse seva, tudi mi« ter rekvizitih (nihalo in kotna bajalica) so poslušalci pridno segali, čeprav niso bili poceni.

V kongres KPI se je v Beogradu začel 21. in je bil končan šele 28. julija. Tako kot v vseh drugih krajih Jugoslavije je bilo vse kongresne dni posebno razpoloženje tudi v ptujskem okraju. Na vseh javnih zgradbah in na kandelabrih so visele zastave.

Radijske postaje so neposredno prenašale delo kongresa. Ljudje so takrat imeli še razmeroma malo radijskih sprejemnikov. Iz tega razloga so tudi ptujske trge (Srbski, Titov in Trg MDB) ozvočili. Razen hrupa in posebnega vzdušja praktično ni dosti koristilo boljše obveščanju ljudi. Le kdo od državljanov, ki so prišli po opravih v mesto, si je lahko kaj zapomnil iz vsebine več ur trajajočega branja referatov na kongresu? Stanovanci v bližini in tisti, ki so imeli tam delovna mesta, pa so komaj čakali, da bo prenehal hreščeti hrup iz zvočnikov.

V dneh kongresa so se pogosto sestajali komunisti po celicah KP in pošiljali kongresu pozdravna pisma. Nekatera so sestavili pred sestankom ali na njem marsikje pa so naložili sekretarju in kateremu od bolj pismenih članov, da sestavijo in odpoljšajo pozdravno pismo. Večina pisem je bila podobne vsebine, kot je naslednje:

»Celica KP Dornava iz okraja Ptuj Vam pošilja tovariške borbene pozdrave ter še obljublja, da bomo vse referate temeljito preštudirali in prenesli med množice.« (OK KPS Ptuj, škatla 3, ZAP.)

Se nekaj citatov iz podobnih pisem:

»Zbrani na sestanku Vam pišljamo pozdrave in obljube, da bomo vložili vse svoje sile, da se bo tudi ptujski okraj uvrstil med najboljše.«

»Popularizirali bomo naše najboljše delavce in nameščenice, ki so novatorji za našo skupnost. Dokazali bomo, da hočemo graditi in tudi bomo zgradili socializem!«

»Disciplino bomo še izboljšali in koristili dobre izkušnje drugih.«

»Vse planske obveze bomo presegli, planirane hektarske donose pa bomo presegli za 70 %.«

Ker je bila letina razmeroma dobra, jim je to v nekaterih okoljih tudi uspelo. Žetev in mlavec sta bili v polnem teku in prav v dneh kongresa se je začel odkup belih žit; potekal je po planu. To je bila poleg velikih pripradevanj pri gradnji zadržnih domov tudi najpomembnejša naloga na vasi. Mladi pesnik Miha Remec je zapele:

»Želi smo, Traktor zadržni,
zopet besedo ima.
Klasje kot morje, ves dan valovi,
kosilnica reže vsak klas, za nas!
Za večino ljudi je teklo življenje normalno kot pač vsako poletje. Le posamezne službe, zlasti na področju varnosti in notranjih zadev, so bile povsod

OB 70-LETNICI KARLA ŽMAVCA

ŠE NA MNOGA LETA!

Prejšnji teden je slavil 70. obletnico rojstva vsem ptujskim občanom znani partizanski komandant, pred upokojitvijo komandant občinskega štaba TO Ptuj, rezervni podpolkovnik JLA in še vedno aktivni družbenopolitični delavec KAREL ŽMAVCOGORAZD.

Maló je med nami ljudi, ki so s toliko energije delovali več kot pol stoletja za zmago napredne misli, za našo osvoboditev in svobodo, za našo varnost in življenje v miru. Eden takih izjemnih ljudi je prav gotovo jubilat Karel-Gorazd. Njegovo pot od aktivista, terenca, borca, komandirja in komandanta smo na straneh Tednika že predstavljali v raznih priložnostih sestavkih. Zato naj ob njegovem visokem življenjskem jubileju omenimo le nekatere dogodke iz njegove mladosti in doslej javnosti manj znana doživetja. Nemogoče pa je v kratkem sestavku predstaviti vse njegovo bogato življenje in delo, saj bi tak zapis pomenil obsežen roman, zanimiv in napet za vsakega bralca.

Rojen je bil 19. julija 1918 v Stari vasi pri Brežicah. Mati Ana, hči manjšega kmeta, je služila pri premožnem posestniku Jožetu Balonu, ki je bil tudi oče današnjega jubilarja. Čeprav je bil vdovec, mu takratni »družbeni ugled« ni dopuščal, da bi se bil poročil s služkinjo. Na sodišču je priznal očetovstvo in vložil v banko 20.000 din, ki bi jih kot doto lahko Karel dvignil, ko bo postal polnoleten, od obresti pa naj bi ga vzdrževal njegov dedek po materini liniji do 14. leta starosti. No, ko je postal Karel polnoleten, je izbruhnila vojna, banka je propadla in z dediščino ni bilo nič.

Karel je bil torej rojen na domačiji svoje matere, kjer je pri dedku in babici tudi živel do 14. leta. Mati je namreč kmalu po njegovem rojstvu odšla v Zagreb in se poročila. Karel se tudi spominja, kako težko mu je bilo, ko je v otroških letih srečeval svojega pravega očeta, ki je imel vzorno kmetijo — bil je kmetijski strokovnjak — in pri pouku poljedelstva so učenci osnovne šole organizirano obiskovali njegovo kmetijo. V spominih pravi Karel o tem:

»Dobro se spominjam dogodka iz 4. razreda šole, ko je naš razred

zred šel na očetovo domačijo. Oče je stopil k meni, me vprašal, kako s pišem, da se je tako prepričal, ali sem njegov sin. Ničesar drugega mi ni rekel, le opazoval me je ves čas, dokler smo bili pri njem.«

Tega se Karel spominja z grenkobo v srcu, ponosen pa je na očetovega očeta, dedka Ivana Balona, ki ga sicer nikoli ni videl, veliko pa je o njem slišal kot o izredno sposobnem in na po-

Karl Žmavc pred svojim domom Med Vrta v Ptuj.

(Foto: M. Ozmec.)

dročju vinogradništva visoko izobraženemu človeku. Ko je ameriška trta uš uničila vinograde na Štajerskem, je postal njegov ded vinogradniški komisar za Štajersko s sedežem v Gradcu in je veliko prispeval k obnovi vinogradov. Zato ni naključje, da sta v brošuri »Bizeljsko nebo« omenjena oba — dedek kot zaslužni mož za Bizeljsko pri obnovi vinogradov, vnuk Karel-Gorazd pa kot komandant partizanskih enot pri osvobajanju teh krajev, da so se Bizeljčani lahko vrnili iz izgnanstva in začeli zopet obnovljati svoje zapuščene vinograde.

Prav gotovo je Karel del svojih sposobnosti podedoval po tem dedku. Toda vrnimo se k njegovi življenjski poti.

Po končani osnovni šoli je odšel k materi v Zagreb, da bi se izučil obrti. Mati je bila poročena z mesarjem Ivanom Kolškom; z njim je imela dva sina — Ivana in Ferdinanda, Karlova polbrata.

Konec januarja 1933 se je začel učiti za strojnega ključavničarja pri podjetju Helios; lastnik je bil ing. Spicer, po narodnosti Žid. Pri materini družini se je čutil zapostavljenega, saj je očim povsod dajal prednost svojim sinovoma. Zato se je trdno odločil, da se bo čimprej izučil za poklic in si sam ustvarjal sredstva za življenje. To je tudi dosegel in v začetku leta 1937 postal strojnoključavničarski pomočnik.

Že med učno dobo je bil spre-

bivali prostovoljec za partizane in jih usmerjal na Kozjansko.

Junija 1943 jim je prišla nacistična policija na sled. Večini se je posrečilo umakniti v domače kraje in se vključiti v kozjanski bataljon. Tu se začne Gorazdova pot od borca-mitraljezca do komandirja, komisarja in nazadnje komandanta kozjanskega odreda, ki je imel odločilno vlogo v sklepnih bojih in razorožitvi nemške in kvistliške soldateske v celjski kotlini.

Vse to je podrobno opisal v delu »Kozjansko ljudstvo v boju za osvoboditev«. Posebno so mu ostali v spominu večdnevni boji za Store, Celje in Sevnico. Boje pa so nadaljevali še po 15. maju 1945, saj je bilo treba Kozjansko povsem očistiti tavažojih ostankov sovražnika, predvsem kvistlingov, ki so ustrahovali prebivalstvo.

Potem je bil premeščen v vojsko državne varnosti. Ob tržški krizi leta 1953 je bil na odgovornem položaju v Tolminu. Leta 1954 je bil v činu majorja imenovan za načelnika oddelka za notranje zadeve v Ljutomeru. Leta 1956, po znanih dogodkih na Madžarskem, je bil poslan na jugoslovansko-madžarsko mejo, nato pa je bil komandant taborišča na Borlu, kjer so našli začasnó zatočišče številni ubežniki iz Madžarske. Zatem je bil načelnik kriminalistične službe v Murski Soboti, nato namestnik načelnika enake službe v Mariboru.

V tem času je že stanoval v Ptuj in se dejavno vključeval v delo na terenu. Pustil je področje kriminalistične službe in se zopet aktiviral na vojaškem področju. Ko je po znani intervenciji sil varšavskega pakta leta 1968 v ČSSR bila pri nas ustanovljena teritorialna obramba, je Karel Žmavc postal prvi komandant teritorialnih enot v Ptuj in je veliko prispeval k političnemu in strokovnemu usposabljanju letih. Sočasno pa je uspešno opravljal odgovorne funkcije v občinskih organizacijah ZKS in ZJB NOV ter na drugih področjih.

Ko je dopolnil 60 let, je leta 1978 odšel v zaslužni pokoj, vendar je družbeno in politično ostal dejaven na vseh področjih. Še vedno se sliši njegova tehtna, preudarna in spodbudna beseda v svetu občine, v raznih delovnih telesih družbenopolitičnih organizacij, na sestankih OO ZKS, SZDL in povsod, kjer prihaja v stik z ljudmi; to pa je vsakodnevno.

Ob visokem življenjskem jubileju Karlu Žmavcu-Gorazdu izrekamo priskrbe čestitke, občudovanje in priznanje ter mu ključemo: Še na mnoga zdrava leta!

V avgustu 1941 se je povezal z Ivanom Rozmanom, ki je pripravil mlade fante za oborožen boj. Seznanjal se je z nalogami in vlogo OF, pričel so zbirati orožje in material, voditi boj za ohranitev slovenske besede . . . Oktobra 1941 so nacisti začeli izseljevati ljudi s tega območja.

Nekaterim je uspelo pobegniti, med njimi tudi Karlu. S hrvaško delavsko knjižico se mu je posrečilo dobiti zaposlitev v svojem poklicu v Gradcu. Povezal se je z drugimi naprednimi rojaki, ustanovili so odbor OF v Gradcu, zbirali material in orožje, pridob-

bolj prisotne. Tudi v organih ljudske oblasti so si prizadevali, da bi v poslovanje vneli več zakonitosti in tudi več kontrole. O tem med drugim zgornjo pričajo pismo, ki ga je Tajništvo OLO Ptuj 22/7-1948 poslalo vsem KLO-jem:

»Pozivamo vse KLO, da nam v bodoče pošiljajo zapisnike sej KLO in zborov volitev v dveh izvodih na OLO. Istočasno prosimo, da nam začnete pošiljati po dva izvoda predpisov odlokov, odredb, navodil in določb, ki jih izdajate. Po en izvod prvih in drugih mora OLO dostavljati Javnemu tožilstvu okraja Ptuj.« (OLO-Tajništvo, škatla 4, ZAP.)

Tudi tržna inšpekcija je takrat dobro delovala. V poročilu z dne 23/7-1948 lahko preberemo:

»Pri nadziranju živilskega trga smo ugotovili: 1. Pomanjkanje razne zelenjave, največ pa krompirja. 2. Nujno je treba izdelati cenik za perutnino, kakor tudi za smetano in sir. Pomanjkanje krompirja je zato, ker ga kmetje vozijo na trg v Maribor, kjer ga lahko dražje prodajo — po zelo visoki ceni. Zadržati je treba, da se tudi v Mariboru držijo predpisanih cen.« (Kje so že časi, ko je bila ptujska tržnica cenejša od mariborske! Op. avt.)

ARETACIJE SO VZNEMIRILE

Velika enotnost vseh delegatov na kongresu, odločna podpora Titu in članom njegovega vodstva je spodbujala mnoge, ki so prej na tiem dvomili, med ljudmi pa vzbudila spontane simpatije do našegavodstva. Tudi taki, ki so bili »proti komunizmu«, so se javno opredeljevali za naše vodstvo.

Prav tedaj pa so se začele policijske metode boja tudi proti tistim, ki so ob resoluciji informbiroja kolebali, ki niso mogli dojeti, da je treba spremeniti odnos do »velikega generalisima in njegovih bratskih partij«, ali pa so dajali nepremišljene izjave. Vsi ti so bili prve žrtve svoje politične naivnosti.

V dneh od 24. do 27. julija so po vrsti izginjali v zapor: Rjavšek, Drago Hasl, Ljubo Koler, Aleksander (Saša) Skaza, Drago Zupančič, Štefica Berlinger, Praprotnikova in še nekateri drugi, ki niso neposredno delali v Ptuj. Znanega predvojnega komuniste in povojnega zadržnega delavca pravnik Janka Segulo pa je tragično zločilo; sam si je vzel življenje.

Tudi sodelavci aretiranih so bili večinoma presenečeni, ko njihovega sodelavca ni bilo na delo, potem pa so zvedeli, da je v zaporu. Člani celice so se navadno še isti dan sestali, morali so dejanja dovčerjašnjega sodelavca obsojati. To ilustrira citat iz zapisnika celice MLO z dne 26/7-1948:

»Ker je tvoj, Štefica Berlinger, ref. za soc. skrbstvo, v priporu, je nujno stopiti v stik z odsekom za delo, da nam čimprej dodeli novo moč. Člani celice so se tudi zedinili, da se navedeno z ozirom na njeno nezgajenost kaznuje s strogim ukorom pred izključitvijo. V slučaju, da je njena krivda večja, kar pa celici ni znano, se stavlja predlog za izključitev iz partije.« (OK KPS Ptuj, škatla št. 3, ZAP.)

Nadaljevanje prihodnjije

FRANC FIDERŠEK

PRELOMNO 1948

7. nadaljevanje

16. 7. 1948 (petek)

Popoldne sta me obiskala S. in operativci z okraja. Kot sekretarju Skoja sta mi predlagala, da »moram« na prvem sestanku izključiti prodajalko Pepco. Bojda je okužena s »triperjem«. Dobil sem vtis, da se ga je operativci pri njej nalezeli. Privoščil sem mu. Pred kratkim se je v gostilni širokoustil, da ni pravi »dedec«, kdor ni vsaj enkrat staknil triperja in pedicul (sravnih uš). Oboje sem poznal le iz strokovne literature. S posmehom sem rekel, da je gonoreja ali dežansko bolezen, ki se prenaša na določen način, bolnike pa pošljejo k zdravniku in jih ne izključujemo iz organizacije. Pozelenel je in silil naprej. Obljubil sem, da se bom pri pristojnih pozanimal, ali je to vzrok za izključitev.

17. 7. 1948 (sobota)

Sestanek z odbori OF. Prisoten tov. Fijačko, ki nas je posebej pohvalil, ker smo dosegli tako velik uspeh pri prvem ljudskem posojilu. Obljubil nam je, da bomo zaradi tega med prvimi v Halozah dobili elektriko. Nismo mu verjeli, pa nam je jamčil s svojo avtoriteto. Prijeljal je tudi prvo številko Našega dela. Že na prvi strani je KLO žetale omenjen dvakrat, in to v pozitivnem smislu. Večino smo razdelili odbornikom OF, ostalo bomo jutri na masovnem sestanku.

18. 7. 1948 (nedelja)

Po rani maši je bil masovni sestanek. Dvorana polna. Ljudsko posojilo, odkup, oskrba, strniščna setev in priprave na jesenski setveni plan. Za konec sem še poročal o Tednu zadržnih domov in predlagal, da tudi v žetalah pričnemo priprave na gradnjo. Ljudje so kot na povelje vstali in začeli zapuščati dvorano. Blamaža, pa tudi argument onim na okraju, ki nam hočejo akcijo vsiliti.

20. 7. 1948 (torek)

Bil sem v Ptuj. Vse v zastavah in transparentih v pričakovanju V. kongresa KPI. Zvečer bo še baklada in kulturni program. Tov. Miji sem oddal program obveznosti našega aktiva LMS, ki smo ga sprejeli v čast V. kongresa. Vse bomo doledno izpolnili. Povedala je, da bo program objavljen v Našem delu. Moje pesmi ne pridejo v poštev. So socialne zgodbe v verzih, manjka jim revolucionarna udarnost, je ocenila tov. Mija. Slaba priložnost, vendar dober namen.

Najboljši v šoli, najboljši pri delu

Solarji imajo najrajši počitnice. Mnogi jih ne preživljajo le doma, ob morju, v planinah ali pri sorodnikih na deželi. Nekaj — pravzaprav cele brigade — se jih je zbralo v dijaškem domu

Mirjana Kačavenda

Snežana Čegar

ptujskega Srednješolskega centra na mladinski delovni akciji Slovenske gorice '88. Haložani potrebujejo vodovod.

»Omladinska radna brigada FRONT« je ena in prva teh brigad. Sestavljajo jo gojenci vojaških šol in študenti Titovega sklada iz JLA; ime jim je »posodila« revija Front. Vsi so odlični dijaki in študentje, izkazali pa so se tudi pri delu. Mirjana KAČAVENDA, Snežana ČEGAR, Petar KERUM, Slavko BRDARIČ in Fadil RAMIČ so bili naši sogovorniki v pogovoru o motivih, pričakovanjih in vtisih, ki so se nabrali v tem času:

Mirjana: Sem iz Raboka, obiskujem 4. letnik srednje pedagoške šole. Že lani sem bila kot Titova študentka s Frontovo brigado na Đerdapu. Prvič sem šla iz radovednosti, drugič pa zaradi prvič!

Petar: Kot pravi Splečan obiskujem mornarsko vojaško akademijo. Na delovni akciji sem prvič, povedati pa moram, da je v Frontovo brigado kar malo težko priti. Na njihov razpis se prijavi veliko preveč gojencev naše akademije, zato imajo prednost najboljši, ostali pa se vključijo v druge brigade.

Slavko: Prvič sem v brigadi, pa kar prvič v Frontovi. Sem dijak intendantske srednje vojaške šole v Sarajevu.

Snežana: Tudi jaz sem prvič na akciji, gotovo pa ne zadnjič. Študiram matematiko, sedaj sem v 2. letniku fakultete.

Fadil: Že prej sem slišal za Frontovo brigado, zato sem se sedaj, ko je bila prva priložnost za to, prijavil vanjo. Zaenkrat sem se na splošni srednji vojaški šoli v Mostarju, želim pa postati pilot.

DELO?

Slavko: Teren je lažji kot tisti na Đerdapu, vendar od časa do

Fadil Ramić

časa naletimo na kamnito plast. Po delu smo zelo utrujeni, tako zelo pa spet ne, da se ne bi mogli udeleževati drugih dejavnosti.

Mirjana: Za vse lahko rečem, da nas zdeluje vročina, delo pa kljub temu vidno napreduje.

Petar: Ko pridemo do kakšnega težjega odseka, vskoči naša udarna skupina in delo spet steče naprej.

PA PO DELU?

Snežana: Organiziranih je več tečajev. Veliko nas je pri frizerskem krožku.

Mirjana: Mene je najbolj zanimal tečaj slovenskega jezika. Težav nisem imela, saj je naša zagorščina zelo podobna. Naučili smo se nekaj najpogostejših besed in osnov slovniče.

Petar: Veliko se nas ukvarja s športom: igramo nogomet, košarko ipd.

LJUDJE?

Fadil: Skupaj z domačini smo imeli udarni dan. Nismo jih pričakovali v tolikšnem številu, ker je čas žetve, dopustov. V glavnem so prišli starejši in tega dne

Petar Kerum

Slavko Brdarić

smo res ogromno naredili. Priredili so nam piknik, kjer ni manjkalo jedi, pijače in zabave.

Slavko: Ljudje so zelo prijazni. Pomagajo nam po svojih močeh. Na vsakem koraku nam kažejo svojo hvaležnost.

NAJLEPŠE ZA KONEC...

Mirjana: Nepozabna bodo ostala prijateljstva iz teh dni.

Petar: Prijetna je zavest, da smo pomagali ljudem, da smo zares nekaj naredili.

Snežana: Po pripovedovanju prijateljev sem pričakovala, da se bom spoprijateljila z mnogimi udeleženci. Rekla bom: prijateljstvo tukaj ni fraza!

Fadil: Najlepša so dekleta! Ampak čisto resno: ne delamo za udarniški znak, temveč za ljudi in »zemljo junačku«!

MM 2

Prikaz kmečkih obrti

Gasilci iz Mošakanjcev pridno nadaljujejo svojo tradicijo pri organizaciji poletnih kmečkih praznikov. Tako so v nedeljo, 17. julija, v lepem in sončnem vremenu uspešno izvedli že 16. tovrstno prireditev, ki je predvsem v večernih urah privabila številne domačine in vaščane okoliških krajev.

Pred prenovljenim gasilskim domom so tokrat predstavili nekdanje kmetom najbolj potrebne domače obrti, ki dandanes že izumirajo. Kmečki kovač je pred radovednimi očmi gledalcev izdelal nekaj konjskih kopit, železnih spon, popravljal nekaj kram-pov in lopat, za nameček pa še okoval enega bližnjih konjev.

Čevljar na šteri je prikazal, kako so včasih izdelovali škornje in čevlje z lesenimi klini, svoje znanje pa sta izdatno dokazovala tudi krojač in sedlar. Nastopili so tudi lukarji in lukarice in s svojo pesmijo razvedrili številne obiskovalce.

-OM

Nabijanje kovaških kladiv je bilo slišati že od daleč.

Čevljarja na šteri sta postavila svoj »stand«.

Foto: M. Ozmeć

V vrtu

Konec julija večina trajnic v vrtu — sadno dreve in grmičevje, okrasne rastline, pa tudi spomladaj sejana povrtnina — končuje rast v tej vegetacijski sezoni. Da bomo ohranili zdravje rastlinja vse do konca te, pa tudi za naslednjo vegetacijo, moramo biti pozorni do pojavov boleznih in škodljivcev in opravljati potrebno varstvo tudi po obiranju plodov. Čeprav je napad boleznih in škodljivcev na odrasle dele rastlin vse manjši, pa so rastni vrški še vedno ugodna podlaga za njihov razvoj ali valbljiva hrana za njihovo preživetje, pa tudi razmnoževanje.

Med najmnožičnejše takšne škodljivce, ki lahko povzročijo tudi veliko gospodarske škode, uvrščamo listne uši. Znanih je mnogo vrst uši, med katerimi pa so v vrtu še posebej škodljive: zelena jabolnova uš, črna češnjava uš, mokasta zeljna uš, pa še bi jih lahko naštevali, vsem pa sta enaki lastnost in učinkovanje, da z dolгим sesalom srkajo sokove iz notranjosti rastlinskih organov ter jih s tem slabijo in uničujejo. Napadeni listi se zvijajo ali kodrajo, rumenijo in se posušijo, zakrnijo in prezgodaj izčrpani se sušijo tudi celi poganki. Če nismo dovolj pozorni, ne opazimo vzroka, zakaj rastlina hira, ker so zlasti zelene listne uši s svojo varovalno barvo tako prilagojene barvi lista ali rastnega vrška, da jih ne opazimo. Listne uši izločajo sladke iztrebke, tako imenovano medeno roso ali mano, ki privablja mravlje, pa tudi glivice črne sажavosti imajo na njej ugodno rastišče. Pojav mravelj torej, njihovo hitro premikanje po rastlini in vse večja razširjenost črne sажave prevleke so zanesljivi znaki, da rastlino napadajo listne uši.

Glede na način prehranjevanja uši jih učinkovi-

to uničujemo le z želočnimi strupi sistemiki, ki imajo to lastnost, da preidejo v rastlinski sok in ga zastrupijo. Za uničevanje listnih uši uporabljamo enega naslednjih sistemskih insekticidov: 0,05-odstotni do 1,1-odstotni actellec, ki je hkrati tudi najmanj škodljiv za človeka in toplokrvne živali, bolj strupen folimat LC 50 v 0,1-odstotni do 1,15-odstotni koncentraciji in najstrupenejši, seveda pa tudi najučinkovitejši metasytostox v 0,1-odstotni koncentraciji. Navedena škropiva lahko uporabljamo na vseh kulturah, ki jih uši napadejo, pa tudi mešajo se lahko z drugimi pesticidi, ki jih sočasno uporabljamo; le na karenčno in čakalno dobo moramo biti pozorni, saj je ta pri actellicu največ 14 dni, pri metasytostoxu in folimatu pa 35 do 42 dni. Drugi strupi, ki jim pravimo dotikalni, kot so basudin, diptex, gusathion, lebaycid in mnogi drugi, so proti ušem neučinkoviti.

Strokovna služba Kmetijskega zavoda Maribor za varstvo rastlin je sporočila, da je optimalni termin za zatiranje drugega rodu jabolčnega zavijača bil okrog 25. julija. Da bomo pridelali zdravo, predvsem nečrveno sadje, pozne sorte jabolčan nemudoma poskrbimo z enim od blažjih in manj strupenih insekticidov, kot so gardon, zolone, ekalux, dobro pa učinkujejo proti zavijaču ostrejši insekticidi, kot so besudin, gusathion ali ultracid.

Škropivu je treba dodati fungicide, da hkrati sadije zaščitimo pred škrlupom, proti poznim infekcijam, pri sortah pa, ki so občutljive za jabolčano plesen, pa ustrezne preparate, ki smo jih že doslej uporabljali za zaščito pred plesnijo.

Miran Glušić, ing. agr.

POLETNI UTRINKI

MARTA ONYSZKIEWICZ-MUSOZINO, POLJSKA: Prav žal nam je, da bomo z družino in prijatelji ostali samo dva dni. Vračamo se iz Turčije in v Ptuju smo se ustavili čisto po naključju, predvsem zaradi tople. Tukaj v kampu je vse super; od čistote, servisa in tople vode do prijazne postrežbe. Pred tem smo se ustavili v Nišu, vendar obeh kampov sploh ne morem primerjati. V Jugoslaviji smo že drugič, prišli pa še gotovo bomo, saj so tudi cene zmerne.

Kaj vidijo gostje

S kakšnimi množicami turistov se še ne moremo ravno pohvaliti, vendar jih v tem letnem času kar nekaj kroži po Ptuju. V spremstvu vodnikov ali z zemljevidom v roki si ogledujejo mestne znamenitosti, posebno privlačna turistična točka pa so ptujske Toplice. V tukajšnjem kampu prenočuje največ tujcev, ki imajo o turistični ponudbi različno mnenje.

DAMJANA BODILJAJ, MARIJA GOGALA, KRANJ: S starši letujemo v sindikalni prikolici Save. Tukaj smo tretji dan, ostali pa bomo še en teden. Ker kuhamo sami, smo odvisni od založenosti trgovine in doslej se ne moremo pritoževati. V mestu sva bili le enkrat, ko sva si ogledali predstavo v kinu, sicer pa imava občutek, da malo več zabave ne bi škodovalo. Še dobro, da je družba v kampu tako dobra in se sploh ne dolgočasiva. Voda je čista in celo kopališče je dobro urejeno, čeprav športnih igrišč ne uporabljava. Vrnili se verjetno ne bova več, drugo leto bova dali priložnost še kakemu drugemu mestu.

SUNIA BECKER, NEMČIJA: V kampu smo se ustavili samo za eno noč, da si odpočijemo od dolge poti. Danes nadaljujemo vožnjo proti Grčiji. Da je tukaj termalno kopališče, smo izvedeli šele sinoči, ko smo prispeli. Sedaj čakamo na vnuke, ki se kopajo, in res škoda, da ne moremo ostati dlje. Mogoče pa kdaj drugič!

RITA HÖLTNER, NEMČIJA: Mi smo tako imenovani tranzitni turisti, namenjeni smo namreč v Grčijo. Naslednji kamp je šele v Zagrebu, ptujskega pa smo odkrili zgolj po naključju, ker ga v našem vodniku ni. Pohvaliti moram hrano v kopališki restavraciji, zato pa moram tudi takoj izreči ostro kritiko glede higijene. Nemški kampi so neprimerno bolj čisti in pri nas se nikoli ne bi zgodilo, da bi s krogo za stranišče čistili tudi tuše!

ZINKA KARLSSON, ŠVEDSKA: Z družino mojega moža smo na kratkem obisku v Ptuju. Zelo smo razočarani, da so ravno danes vsi muzeji zaprti. Ogledali si bomo pač Toplice, mestno središče in obiskali sorodnike. Turistična ponudba je dokaj revna, mislim, da bi se dalo marsikaj narediti!

MM 2

SLAVKO KRANJC Z DESTRIKA

Ce bi vam danes hoteli predstaviti splošnega kovača, bi ga bilo treba že z lučjo iskati o belem dnevu. Toda kovač, ki je nekdanji črni obrti vtisnil pečat umetnosti in se zaradi tega tudi obdržal, pa še obstaja. V njem sta združeni spretnost vihtenja kladiva nad razbeljenim železom in prirojen čut za lepoto. Ne kuje podkev, plugov, motik ali železnih delov vpreženega voza; njegove spretnosti roke kujejo tanke palice iz železa ter ga s prefinjenim okusom vijajo in uvijajo zdaj v umetelno izdelane kljake, okorje za vrata, v okensko mrežo, zdaj v bogate oblike stropnega lestence... Rekli boste: takega pa na Ptujskem ni! Pa je, na Destrniku, čeprav ni z Destrnikom. Rodil se je namreč pred več desetletji v Ljublani.

»Ko sem še trgal hlače v destrniški osnovni šoli, niti pomislil nisem, da bi postal kovač!« je jel pripovedovati Slavko Kranjc, ko sem razložil, čemu sem prišel. »Moj dedek, ki je bil glasbenik in popravljalec instrumentov hkrati, si je namreč močno želel, da bi ga nekoč nadomestil in mi je zato že v zgodnji otroški dobi napolnil glavo z muziko in glasbilo. Po končanem solanju me je hotel poslati k svojemu stanovskemu tovarišu in osebnemu prijatelju v Berlin, kjer naj bi se izučil ta lepi poklic, a mu je namero preprečila vojna. Nedo dolgo zatem pa je še zbol in umrl. Zame je to bil velik udarec, kajti nenadoma sem s svojimi mislimi in pripravljenostjo na poklic glasbilarja ostal sam. Nisem vedel, kaj bi. Brez prave volje sem taval okoli in kdaj pa kdaj pomagal zdaj pri tem, zdaj pri onem sosedu. Počutil sem se na moč razočaranega in opeharjenega za vse sanje o lepota glasbilarjevega poklica, ki mi jih je dedek pričaral v najlepših rožnatih barvah!«

je nekoliko z ožornostjo obujal spomine.

V življenju pa je že tako, da se vedno kako zasuče drugače in obrne, da je prav: čeravno popolnoma v nasprotju smer od želenega. In tako se je zgodilo tudi s Slavkom. Leta 1943, ko so Nemci že razbohoteno gospodarili v naši deželi, so vsakega, ki je bil brez pravega dela, vrh tega pa še negoden za vojsko, enostavno »popokali« in ga poslali v Nemčijo... delat v vojno

veljavo. A mu tudi to ni zadostovalo. Hotel je še več! Globoko v sebi je namreč gojil tiho slutnjo, da bi bil zmožen oblikovati železo še kako drugače od pluga, lopate, motike... da bi mu bil zmožen vdihniti dušo — malone da bi spregovorilo. Zato se je napotil v Ljubljano v šolo za umetno kovaštvo. S trdim delom, vztrajnostjo in trmo slovenskogoriškega kmečkega fanta jo je po štirih letih tudi z uspehom končal. Nato pa se je kot moj-

ster svojega poklica zaposlil na Inštitutu Jožef Stefan. Vendar ne za dolgo, kajti želel si je svojo delavnico. Poleg številnih obrtnikov raznih strokov je Ljubljana kaj kmalu zatem dobila še mojstra umetnega kovaštva.

Toda je že tako, da si v hrupu in hitrosti velikega mesta kar nenadoma zaželi tišine naših njivskih ravnic, vonja vinogradov, želesta gozdov in pesmi naše govorice. In tako je bilo tudi z njim. Kakor hitro je začutil domotožje, tako hitro je v Ljubljani obrnil hrbet in se pred šestimi leti vrnil za vedno. Na Destrniku, kjer je dobil prve nauke iz kovaštva, si je zgradil hišo in delavnico. Slednja naravnost preseneča, kajti močno se razlikuje od nekdanjih sajastih in črnih kovaških delavnic. Je namreč bela, čista in svetla kot kakšen likovnikov atelje. Lepo orodje, ki zloženo visi na pobeljenih stenah, vedno čisti stroji, nakovalo kot novo, majhno ognjišče skoraj brez saj in črnih madežev, vedno snažna pometena tla... vse todaje videz urejenosti, vestnosti in natančnosti mojstra. Na zunanji strani v belo opeko obdane delavnice, ki jo je lastnik prislil ob pomoč destrniške najvišje vzpetine Ojstrovec, je napis, ki ga s ceste komaj opaziš:

Umetno kovaštvo
Slavko Kranjc.

Mojster, čeprav danes živi, dela in ustvarja na Destrniku, pa stike s svojimi odjemalci v Ljubljani — večinoma z velikimi trgovskimi podjetji — še vedno vzdržuje. Zanje še vedno izdeluje okorje za vrata, obešalnike, stojala za dežnike, največ pa stenska svetila in kovane stropne lestence. Obliko vsakega izdelka posebej si seveda mojster najprej zamisli, ga skicira in izdela vzorčni primerki ter ga zatem pošlje posebni komisiji v presojo. Ta oceni estetsko vrednost predmeta, njegovo varnost, kakovost in tržno vrednost. Pred leti je izdeloval tudi lepo oblikovane zaščitne mreže za okna, a je to delo opustil, ker so naročila za lestence bila preštevila; pa tudi z materialom je na Ptuj križ. Tistega za svoje potrebe mora še vedno »uvažati« iz Ljubljane.

Destrniški mojster umetnega kovaštva se s svojimi izdelki v okviru ljubljanskega Združenja obrtnikov še vedno redno udeležuje vsakoletne obrtne razstave. Ta se vedno začne v Celju, nakar odpotuje v Zahodno Nemčijo, Svico in Italijo, od tod pa v Beograd in spet nazaj v Celje, kjer je ocenjevanje. Na enem takih ocenjevanj, kjer si je komisija ogledala več kot 120 njegovih različnih izdelkov, je prejel celo priznanje za kakovost.

Splošno kovaštvo danes zamira, ponekod je celo docela zamrlo. Umetno kovaštvo pa ima navzlic vsem sodobnim tehničnim pridobitvam, ki nas obdajajo, še vedno bodočnost. Vendar mojster Slavko Kranjc nima naslednika v poklicu. Doslej se mu, kljub vnetemu iskanju, ni posrečilo najti niti enega samega učenca. Ob prihodu na Destrnik je rahlo upal na učenca tamkajšnje osnovne šole, saj bi tistemu, ki bi ga izučil, prepustil delavnico z orodjem vred... vendar zaman!

»No, pa če bi ga sedaj, v teh razmerah usmerjenega izobraževanja tudi dobil,« pripominja z grenkobo, »bi ga v tistih štirinajstih dneh prakse na leto ne mogel naučiti niti pravilne države kladiva v rokah, kaj šele vse drugo!«

Ali bo zaradi take kratkovidnosti šolskega sistema sedaj zamrlo še umetno kovaštvo in z njo mojstri te obrti? Danes jih je v Sloveniji še zelo malo. Naročila, ki jih dobivajo zlasti iz tujine, pa komaj še zmagojejo. Kako dolgo še, se sprašuje mojster Slavko Kranjc. Mar res želijo vsi mladi med elektroničarje in računalnikarje...? To je trenutno namreč zelo v modi. Toda moda mine... kaj pa potem? Besedilo in foto I. C.

Mojster umetnega kovaštva

industrijo. Ista usoda bi seveda doletela tudi Slavka, a se ji je še pravočasno izognil s tem, da je kar se da hitro stopil v uk k destrniškemu kovaču Janu Cizerlu. To je bila prava pravcata kmečka kovačnica, kjer se je po štirih letih izučil splošnega kovaštva. Po II. svetovni vojni ga je zaneslo v mariborsko Tovarno avtomobilov, od tod pa k vojakom, kjer je končal še podkovsko šolo. Kovač s to vrsto izobrazbe pa je imel takrat še posebno

Predstavljamo ansamble letošnjega festivala

Ansambel FRANCJA ZEMETA iz Vojnika je nedvomno najbolj zvest festivalu v Ptuj, saj je nastopal že več kot desetkrat. Dosegel je že štiri srebrne in bronasto Orfejevo značko.

ŠTAJERCI iz Štor so letos uspešno opravili avdicijo v Šentjerneju in so v Ptuj debitirali.

ŠALEŠKI FANTJE iz Titovega Velenja se bodo predstavili tudi z dekletom, sicer pa so stari znanci ptujkega festivala. Doslej so bili že štirikrat srebrni.

Ansambel TONIJA HERVOLA iz Brežic letos desetič nastopa pred ptujskim občinstvom. Odkar podeljujemo Orfejeve značke, je bil bronast, dvakrat srebrn in enkrat zlat.

Ansambel UNIOR iz Maribora je uspešno opravil avdicijo v Gradišču v Slovenskih goricah in bo v Ptuj nastopil prvič.

Štajerci

Ans. Tonija Hervola

Šaleški fantje

UNIOR

Ans. ZEME

Novi turistični vodniki

Turizem smo Ptujčani, najpomembnejši za ptujski turizem pa so prav gotovo turistični vodniki. Trenutno jih je devet; dva sta zaposlena redno, drugi sodelujejo honorarno. Na posebnih tečajih za njihovo usposabljanje se jim letno pridružijo še po trije, štirje novci.

Prijavi se lahko vsak, ki ima veselje do takega dela in do stikov z ljudmi. Zaželeno je, da vodnik obvlada vsaj enega od tujih jezikov, ker je veliko muzejskih obiskovalcev iz tujine. Na predavanjih za vodenje po muzeju se kandidati seznanjajo z eksponati, ki so razstavljeni v bivšem dominikanskem samostanu in v gradu, ki zbirki pa sodijo še mestni stolp ter oba mitreja. Čas

Viktorija Murko

IRIS LEPSINA: Že v gimnaziji me je veseliло podobno delo, zdaj pa že tudi nekaj časa sodelujem. Čas je, da se tega dela lotim temeljito in opravi izpite. Študijsko gradivo sem že pregledala in mislim, da izpiti ne bodo pretežki. Upam.

VIKTORIJA MURKO: Mama je po radiu slišala obvestilo, da Pokrajinski muzej Ptuj organizira tečaj za turistične vodnike, sošolka pa me je prej navdušila za to. Malo se bojim izpita, ker si je potrebno zapomniti izredno

Anemari Kekec

veliko podatkov, pa tudi gradivo je zelo obsežno. Obiskujem 4. letnik srednje družboslovne šole. Z vodenjem turistov se želim ukvarjati med študijem in upam, da še vnaprej.

ANEMARI KEKEC: Vpisana sem v 1. letnik novinarstva, v tem poklicu pa so stiki z ljudmi nekaj običajnega. Zato sem se takoj vpisala v tečaj. Treba si bo vzeti veliko časa, saj je potrebno poznati vso zgodovino, ki je zajeta v zbirki. Poskusila bom uskladiti študij in delo, za katerega bo čas predvsem ob koncu tedna. Zanima me delo s tujimi turisti, ker govorim dva tuja jezika: nemško in angleško. Mogoče se bom jeseni vpisala tudi v tečaj za vodnike po mestu.

Besedilo in posnetki: MM2

Za podmladek skrbi kustosinja pedagoginja Nataša Kolar.

za opravljanje izpita si kandidati izberejo sami, lahko ga opravljajo za vsako zbirko posebej.

Honorarni vodniki so najbolj zaposleni spomladi in jeseni, ko je čas šolskih ekskurzij in sindikalnih izletov, svoje skupine pa pripeljejo tudi turistične agencije.

Pokrajinski muzej Ptuj je organizator tečajev za vodenje po muzejskih zbirkah; za september načrtujejo še tečaj za vodenje po mestu.

Štirinajst dni se bodo tri mlada dekleta usposabljala za vodnice po muzejskih zbirkah Pokrajinskega muzeja Ptuj. Zakaj?

Iris Lepšina

50 let folklorne v Markovcih in okolici

Markovčani praznujemo letos velik jubilej 50-letnico bogatega kulturnega poslanstva, dediščine naših prednikov, ki se je ohranila v Markovcih in okoliških vaseh vse do današnjih dni. Leto 1938, ko smo se Markovčani na pobudo pokojnega etnomuzikologa Franceta Marolta prvič udeležili organiziranega javnega nastopa v Mariboru, štejemo za začetek delovanja folklorne skupine.

Domovina pradednega demona koranta in osrčja Ptujkega polja, ki je predvsem bogata z žitenjavskimi in pustnimi običaji, pa je takratnemu zanesenjaku Janezu Fegušu narokovala, da je zbral za prvi organizirani nastop prav te skupine — korante, orače, pekače, rusi, medveda, pike, ki v popularne žitenjavske kopače. Koranti in drugi pustni liki, ki po ljudskem verovanju prinašajo srečo v kmečke domove — odganjajo zle duhove in naznanjajo bližajočo se pomlad —, že zaradi vraževerstva niso bili preveč dobro zapisani pri takratnih oblasteh, saj so jih preganjali celo orožniki. Še zdaj pa se koranti in drugi pustni liki niso smeli nikoli prikazati v mestu. Prav zaradi tega je bila senzacija toliko večja takrat, ko se je smel korant pojaviti na organiziranem javnem nastopu kot demon in etnografska zanimivost.

Po zelo uspešnem nastopu v Mariboru, kjer so razne skupine severovzhodne Slovenije prikazale folklorne zanimivosti svojega kraja — ljudsko petje, glasbo in ples — je Janez Feguš 1939. leta zbral nekaj mladih fantov in deklet, pobral v starih skrinjah po ljudskih oblačilih in sestavil še plesno folklorno skupino, ki je v kratkem času osvojila številna občinstva in veliko nastopala v okoliških krajih — Gorisnici, Vidmu, Ormožu, Središču ob Dravi, Slovenski Bistrici in drugod. Prav v Slovenski Bistrici je bila plesna skupina deležna tolikšnih ovacij, da je morala svoj nastop še enkrat ponoviti. Bližajoča se druga svetovna vojna pa je tudi to skupino zarezala svoje sledove. Kljub rožljanju z orožjem ob naših mejah pa je skupina delovala vse do napada na Jugoslavijo, saj je še meseca marca 1941 nastopila na akademiji v Markovcih.

Začetno delo Janeza Feguša sta po vojni nadaljevala zakonca Anton in Terezija Štrafela. Z velikim trudom in težavami sta hotela nadoknaditi in obnoviti vse tisto, kar je bilo med vojno dotrajano in uničeno. Bili so časi, ko še ni bilo televizije in avtomobilov in ko nam je bilo v največje veselje, da smo se zbirali ob večerih pri Prostvetnem društvu in pri Partizanu, kjer smo bili skoraj vsi igralci, telovadci in plesalci folklorne skupine. Pri vsakoletnih telovadnih nastopih, ki so bili edinstven primer v takratnem ptujškem okraju, je vedno nastopila nepogrešljiva folklorna skupina in si vse bolj utrivala pot izven občinskih meja; julija 1948 je bila s strani republike Slovenije določena za enotedensko gostovanje pri takratnih graditeljih Novega Beograda.

Temni oblaki so se zgnili nad folklorno skupino 2. decembra 1950. le ta — smrtno se je namreč ponesrečil duhovni vodja markovske folklorne Anton Štrafela. Globoko rano in veli-

ko vrzel, ki je nastala v folklorni skupini, sta hotela nadomestiti ženo pokojnega Antona Terezija in brat Jože Štrafela. Tereziji so življenjske okoliščine preprečile nadaljnje delo. Šele po smrti njenega drugega moža jo je ljubezen do prelepe domače ljudske pesmi spet privabila nazaj. Zbrala je okrog sebe prijateljice in sestavila skupino ljudskih pevki iz Zabovca, ki zadnja leta veliko nastopajo. Napisala je več ljudskih pesmi — kot na primer pesem o deroči Dravi in druge. Obudila pa je tudi skoraj pozabljene pustne vile in z njimi nastopa na tradicionalnem ptujškem kurentovanju.

Po odhodu Terezije Štrafela-Marolt in po preselitvi Jožeta Štrafela v Ptuj je že kazalo, da bo skupina razpadla, saj je ostala dobesedno brez vodstva. Franc Kolarič, ki je že kot otrok vživel ljudske običaje, pesmi in ples in ki se je po odsluženju vojaškega roka leta 1948 vključil v domačo folklorno skupino kot plesalec, je kot velik entuziast zbral toliko poguma in moči, da je poprijel za vaje in v nekaj letih trdega dela pripeljal folklorno skupino na zavidljivo raven. Izpopolnil je narodno nošo in koreografsko obdelal plesni program skupine. Iz leta v leto pa je dobivala skupina več povabil za nastope in gostovanja.

S prihodom avtomobilov so opuščali kmečka gostovanja s parucami — koleslji, s tem pa je izgubil takratno vlogo tudi gostovanjski kopač, ki je vedno plesal na čelu kolone z vozovi.

Tudi pri etnografski skupini pustnih običajev so se še vedno kazale nezačeljene rane, ker je okupator med vojno pobral skoraj vse korantove kožuhe za svoje vojake na ruski fronti. Čas v šestdesetih letih pa je opozarjal, da če ne bomo ukrepali, bo šlo v nekaj letih vse v pozabo. Franc Kolarič in Alojz Simonič sta se odpravila v Ptuj k profesorju Dragu Haslu in dala pobudo za organiziran nastop pustnih mask v Ptuj, Markovčani pa so v ta namen dobili z družbeno pomočjo

nekaj novih korantovih oprem. V letu 1959 so že nastopile na pustni torek markovske pustne skupine in žitenjavski kopači. Profesor Drago Hasl je bil zadovoljen — vendar je pripomnil: »Bilo je lepo, toda prihodnje leto moramo organizirati kurentovanje na pustno nedeljo in privabiti še druge pustne skupine v ptujškem zaledju in tudi izven naših občinskih meja.« To se je v naslednjih letih tudi uresničilo. Ptuj je torej na pobudo Markovčanov dobil velik vsakoletni spektakel — kurentovanje, ki je preraslo občinske in republiške meje ter poneslo sloves pradednega demona koranta v širni svet — celo v daljni Kanado; skratka ptujsko kurentovanje je v veliki meri tudi po zaslugi Jožeta Štrafela postalo velika etnografska turistična prireditev, ki privabi vsako leto v staro mesto ob Dravi množice ljudi od blizu in daleč.

Francu Kolariču — neumornemu folkloristu, ki se je v sedemdesetih letih z vso močjo trudil, kako iztrgati pozabi vse tisto, kar je bilo do tedaj tako lepo, pristno, nepokvarjeno in domače — se je pridružila v letu 1973 še žena Silvestra s pionirsko folklorno skupino, ki je v kratkem času osvojila številne ljubitelje folklorne in v petnajstih letih obstoja imela že nad 350 nastopov, saj so vabila kar deževala. Skupina pa je v tem času tudi kar trikrat gostovala na veliki mednarodni folklorni prireditvi »Smotra folklorne« v Zagrebu, na veliki folklorni reviji 17. 8. 1975 v Markovcih pa se tudi še pobratila z našimi najmlajšimi zamejskimi rojaki iz Železne Kaple.

Po prvi veliki folklorni reviji 17. 8. 1975 — te so postale poslej v Markovcih zelo dobro obiskane in tradicionalne — smo 7. 1. 1978, ko smo Markovčani stopili v četrto desetletje folklorne, pripravili še prvo srečanje z ljudskimi godci, pevci in plesalci, ki so se po zaslugi velikega ljubitelja ljudske pesmi Jožeta Štrafela v naslednjih letih kar vrstila v Markovcih in Ptuj; njim so Markovčani vedno

zelo radi prisluhnili in napolnili so dvorano do zadnjega kotička. Prav zato nam nikoli ni bilo žal truda ob spoznanju, da si ljudje takšnih prireditev močno želijo. Mirno lahko zapišemo, da so bila osemdeseta leta za Markovčane leta velikih folklornih prireditev.

Letos mineva namreč natanko štirideset let, ko je vodja naše markovske folklorne Franc Kolarič napravil prve plesne korake v domači folklorni skupini in trideset let strokovnega vodenja skupine, ki je prav pod njegovim vodstvom ponesla našo bogato dediščino in prelepo domačo slovensko pesem prek naših meja — tja do naših zamejskih koroških in primorskih rojakov v Železno Kaplo in Trst, pa tja do naših zdomcev v daljni Weissenburg v Zahodno Nemčijo, do velike mednarodne prireditve »Smotra folklorne« v Zagrebu, do velike mednarodne folklorne prireditve v srbsko Šumadijo — v Kalenik, pa tja do velikega Balkanskega festivala folklorne na Ohridu.

Markovčani smo lahko ponosni na prehojeno pot domače folklorne skupine, ki je samo v povojnih letih imele že nad 900 nastopov po naših ožjih in širši domovini in kar štirinajstkrat gostovala v tujini — v Italiji, Avstriji in Zvezni republiki Nemčiji.

Markovčani, dostojno se ob letošnjem visokem jubileju spomnimo na sklepni folklorni prireditvi, ki bo meseca avgusta, vseh tistih, ki so leta 1938 zaorali ledino, in vseh drugih, ki so skozi vsa ta leta vložili veliko požrtvovalnost in truda in tako prispevali svoj delež, da smo ponesli sloves markovske folklorne že daleč po svetu in da bomo po njihovi zaslugi vsaj delček tega, kar so nam zapustili naši predniki, ohranili še prihodnjim rodovom.

Folklor v Lancovi vasi

V nedeljo je folklorno društvo Lancova vas proslavilo petletnico organiziranega delovanja. S folklorno dejavnostjo se v tej vasi (ljudsko petje in pustni običaji) že zelo dolgo ukvarjajo, o čemer pričajo tudi jubilejne Maroltove značke, ki jih je na prireditvi podelil predsednik Zveze kulturnih organizacij občine Ptuj. Poleg domačih pevcev in pevke ter plesalcev so na prireditvi nastopili godba in plesalci iz Maribora, pevke iz Zabovca in plesalci iz Markovca.

TURISTIČNA FOLKLORNA PRIREDITEV V GORNJI RADGONI

Parada kmečkih opravi in običajev

Zveza kulturnih organizacij Gornja Radgona, Pomurski sejem in Turistično društvo Gornja Radgona tudi letos pripravljajo — že enajstič — parado kmečkih opravi in običajev. Ta bo 28. avgusta po ulicah Gornje Radgone. Nanjo so vabljene skupine, ki na izvirni način prikazujejo kmečka in obrtniška opravila, folklorne in etnološke skupine, veseli pa bodo tudi kmečkih godb in drugih ansamblov. Najboljše skupine bodo prejele plakete Pomurskega sejma. Vsi, ki želijo sodelovati, morajo svojo pisno prijavo poslati do 6. avgusta na naslov: Zveza kulturnih organizacij Gornja Radgona, Partizanska 25/II. V prijavo je potrebno napisati ime skupine in kraj, iz katerega prihaja, naslov vodje skupine, opis, kaj predstavlja skupina, število udeležencev in vozov pa tudi to, ali želi skupina prodajati domačo hrano.

Debela denarnica za šolske knjige

Ni jih malo, ki so že poskrbeli za šolske knjige in zvezke, ugotavljajo v poslovalnici Mladinske knjige v Ptuj. Zlasti ob plačilnih dnevih se obisk v prodajalni poveča. Trenutno so z zvezki dobro založeni, z učbeniki pa je tako kot vsako leto; nekaj jih še manjka. Tako se ni beril za vse razrede osnovne šole, večina učbenikov za usmerjeno izobraževanje pa bo natisnjenih šele avgusta. Tako srednješolci kupujejo knjige običajno v prvih dneh septembra.

Za nakup knjig in zvezkov in kar je še šolskih potrebščin pa je letos treba nameniti kar majhno premoženje, zlasti če so pri hiši trije ali celo štirje šolarji. Za kratkohladne, ki bodo letos prvič prestopili šolski prag, je treba odšteti za knjige in zvezke nekaj manj kot 40.000 dinarjev, seveda brez torbice ali copat. In človek se nehoti vprašati, kaj naj bi pomenila participacija v šolstvu, ko pa že tako ali tako starši odštejejo ob začetku vsakega šolskega leta kar lep kup denarcev za »brezplačno« šolo.

Vsako leto pa se ponavlja ista zgodba o učbenikih, ki ali izidejo v zadnjih počitniških ali pa kar v prvih šolskih dneh. Ali res mora biti vsako leto tako, je seveda spet druga zgodba.

NaV

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (ŠT. 353)

Domača pijača?

Mlajši bralec K. J. iz Maribora piše:

»Moja generacija je kar dovzetna za besede o vitkosti in vitalnosti. Zato sem se pravzaprav tako započel v Slovinovo reklamo za »nekaj lahkega«. Ne da se ne bi strinjal z reklamnimi gesli (»pijača brez teže, z odvzetim sladkorjem, skoraj brez kalorij«), ki obljublajo, da se boš, zvest tej pijači, še sam odlepil od tal in zaplaval po zraku. Bolj me moti ime pijače: že spet je zapisano *cockta*, seveda še s privednikom lahka. Je to ime angleško? Se spogleduje s »Coca-Colo«? Nič me ni motilo, ko sem nekajkrat že videl zapisano *Kokta*, saj sem takoj vedel, za katero pijačo gre. — Spoštovano jezikovno razsodišče, prosim, svetujte izdelovalcu, naj se vendar odloči za domač napis na nalepkah. Tako bi kokta res (p)ostala »pijača vaše in naše (torej tudi moje) mladosti«.

JR je bilo opozorjeno že na veliko podobnih vprašanj, vendar je največkrat nemočno, saj njegove izjave posameznike in podjetja zavezujejo samo mofalno, to pa je pri srečanju z resničnimi ali umišljenimi tržnimi zakonitostmi (Slovin kokto izdeluje po lastnem receptu, brez obveznosti do tujih licenčnih partnerjev) očitno premalo. Predlog mladega Mariborčana, naj se spremeni napis na nalepkah za kokto — izdatke Slovinu ne bi ravno snedel kupčka — nam je všeč, vendar nas izkušnja uči, da je tudi za tako preproste rešitve in majhne korake treba najprej nekaj spremeniti v nekaterih slovenskih glavah. Ali je pošteno, da nam »prvo domačo brezalkoholno pijačo« ponujajo s tako tuje skrotovidenim imenom?

»Dom igre in dela v Jeruzalemu je bil odprt

17. avgusta 1947

Smrt fašizmu — svoboda narodu!»

Dobra setev — dobra žetev

(Iz knjige spominov)

Stojim na majhnem balkonu našega doma in poslušam klopote. Pogled mi gre daleč po prelepi, v jutranji rosi okopani pokrajini. Spodaj se vleče po grabah mlečno bela meglica, tu zgoraj pa se že razliva jutranja zarja. Nekje za Lendavskimi gorami, onkraj naftnih polj vzhaja sonce...

Pogled mi obstane na jasi pod domom: tam se ob tej zgodnji uri zbira fazanova družina k zajtrku. Lep samec — skrbni družinski oče — s prijetnim, malce hripavim glasom vabi družino k sladkemu grozdju. In stoji na straži, dokler se vsa družina ne pokrije rose. Nič je ne moti pri tem opravilu, nikogar ni v bližini.

Zlata svetloba vzhajajočega sonca nenadoma oblije ves grič: dan se je rodil, iz grabe pod menoj se oglasi pesem. Prijeten ženski glas poje priljubljeno domačo pesem.

»Kdo že navsezgodaj tako poje?« vprašujoče pogledam Danico, ki mi je prišla voščiti dobro jutro. Danica prisluhne, nato se zasmeje:

»Ah, to je Čehova Malika!«

Ze včeraj smo povedali Biseri, da bo danes dobila bratce in sestrice. Zdaj je prav tako nemirna kot jaz: Bodo prišli? A vse drugače jih pričakuje Danica, njeno zamujeno otroštvo. To ji vidim po očeh...

Ura je sedem.

Naš obred sprejemanja se je začel nekaj minut po sedmi, z Malikinim Tončkom: pristopical je sam, brez mame. Plaho položil roko v Danicino in gre z njo do stopnic, ki vodijo v igralnico. Pritekli so trije upravnikovi, že je na pragu Borkova in njene tri svetlolase deklice, plaho se je oklepajo, se umikajo Danici, da se jih ne bi dotaknili, ki jih odpravlja proti stopnicam. Nežika mora s silo potegniti svoja dva čez prag...

Stojim na vrhu stopnic in jih čakam. Otroci se upirajo, ne upajo si pogledati navzgor, ne upajo si za materjo na stopnicah: krevetec se je oprijemljejo in jo vlečejo nazaj, iztrgali bi se ji iz rok in bi stekli nazaj v svoj svet, samo tam se počutijo varne. Res: z bosimi, drobnimi nogami prestopajo danes prag na prelomu časa. Ta dom jih sprejema, tu bodo znova shodili, spet bo njihov prvi korak negotov, težil ga bo strah kakor takrat, ko so se prvič dvignili na noge in jim roke ne bodo nič več potrebne za hojo.

Nadaljevanje prihodnjic

Prva folklorna skupina iz Markovec — nastop v Vidmu pri Ptuj 16. junija 1939.

Ko stoji zraven nad ljudmi, risajo njegove besede, prijazne in preproste, kot blagodejen dež na žirno zemljo:

»Na tem svetovno znanem griču človek se ni doživel tako velike sreče, odkar rodi ta zemlja zaklad — najboljše grozdje, od njega pa je imel doslej korist samo tujec, gospod, nikoli pa tisti, ki so s svojim znojem pojili zemljo, z žuljavimi rokami prekopavali trda ilovnata tla...« Stegnil je roko z odrin in očetel: »Današnji praznik je posvečen vam, otroci, vam, matere in očetje...«

Kako malo je potrebno, da se v preprostem človeku stali led nezaupanja! Ena sama pesmica o materi, ki jo tako ljubko pripoveduje deklica iz Železnih dveri. Ob preprosti otroški igrici se naglo mehčajo togi, nezaupljivi obrazi.

Matere si pošepetavajo, ko stopi na oder vzgojiteljica iz Železnih dveri ter spregovori preprosto in po domače:

»Naši otroci, ki že obiskujejo vrtec, so vam pokazali, kaj vse se učijo. Učimo jih lepega vedenja, spoštovati starše, ljubiti domovino...«

Vse to so lepe besede, vsakdo jih lahko razume. A ljudje, ki so prišli ta dan iz svojih viničarij, so bili vajeni Fürstove zidanice, baha-vega hrama s stiskalnicami in kletjo z orjaškimi sodi; ta hiša jim je pomenila oblast, ki so ji bili zavezani, pomenila jim je stoletno delitev ljudi v gospodarje in hlapce... Zdaj hiša ni več takšna, kot je bila. Vidijo na njej zapisano, da je postala dom igre in dela, vidijo z nje plapolati zastave, a ne vedo še, zakaj natanko je tu in kaj jim obljublja za jutri in za vse jutrišnje dneve. Res je: starega gospodarja ni več, njegove gorice so zaokrožili in jim daleč raztegnili meje — do Železnih dveri in Cerovec, do Litmerka in Svetinj, do Velikega Brebrovnika — dva dni jih ne bi peš prehodil... Na upravi so šolani, učeni ljudje, tudi z njimi, z viničarji, se pogovarjajo o tem, kako bodo gospodarili, sami pa bodo še zmeraj kopali in škropili in vezali, opravljali trgatve in polnili sode z vinom — za koga? Pravijo, da se bo zdaj tu vse spremenilo. Malodušno se nasmihaajo: njihov delež v vsakršni spremembi bo še zmeraj mukotrpno delo, ki pušča žulje na dlaneh — ali pa bo sprememba dovolj velika, da bo pregnala nadloge njihovega vsakdanjika? In bo njihovo delo dobilo težo, ki mu gre. Ta pomisli beli dom — je nemara to že začetek?

Vse to jim berem v očeh, na obrazih, ko obotavljajo stopajo na prag Doma, da bi si ga ogledali še odznotraj, in jih prosim, naj jutri zjutraj do sedme ure priženejo otroke, ki sem jih bila popisala za vrtec. Jutri bodo tudi matere lahko stale tu, da se bodo otroci lažje privadili, same pa bodo videle, kakšni bodo naši dnevi igre in dela.

KATJA ŠPUROVA

VRTEC V JERUZALEMU

Kronika nekega učlovečenja

10. nadaljevanje

Danes naš Dom se ni to, kar bo jutri. Oprema je skromna, z vseh vetrov smo jo nabrali, tja do Veržega na Murskem polju sem se peljala po zavrnjene šolske klopi za našo igralnico; v spalnici so stari ležalni stoli namesto postelje, v tesni umivalnici visijo majhne brisače iz grobega domačega platna, a na vsaki mizici, v vsakem kotičku je sopek rož in slike na stenah — podobe — iz pravljice, ki jih otroci morda poznajo ali pa jih bodo tu prvič slišali, vse tiste pravljice, ki so bile nekoč povedane in zapisane tudi zanje, pa ni bilo nikogar, ki bi jim jih pripovedoval...

Vidim, kako se matere spogledujejo, ko stopajo iz prostora v prostor in se plaho dotikajo predmetov, ujamem komaj zaznaven Ah... Ah... ko stoje pred brisačkami in majhnimi umivalnimi skledami. Zakaj vse to? Ali ne bi mogli imeti ene same poštene brisače, ali se ne bi mogli vsi umivati v eni ali dveh skledah? In možki plaho pripomni: »Kelko je te vse to koštalo?« In drug šepetaje doda: »To de se te negi poznalo!« Boje se pač, da jim na posestvu ne bi preveč odtrgali od zasluzka...

Ali so danes v tej valujoči množici na jeruzalemskem vrhu navzoče sence tistih, ki so dali življenje tudi za ta dan, za ta sedemnajsti avgust — je danes tu že kdo pomislil na Mileno Petovarjevo, čudovito učiteljico, na velikega borca za njihove pravice Jožeta Kerenciča? Vse bolj se mi zdi, da je to naš tovariš s prosvete, samo ime si je spremenil in je zdaj njegovo ime Aleksander Pirher...

Preden je Pirher danes odšel, je položil na mizo v igralnici veliko, nepopisano knjigo, da bi jo popisali tisti, ki bodo prihajali sem, po službeni dolžnosti ali kot izletniki, iz radovednosti, in bodo imeli kaj povedati o našem vrtcu ali o sebi. Odprla sem jo in preletela z očmi prvi zapis in hkrati vodilno misel:

Dober den, lepi den, sončni den, vroči den! Pa smo se odločili. Prišla je hčer Julia z Dojčlanda s svojim Hanzecon in rekla: »Ata in mama, spakirajta kufer, svijo zakolita, kravo in kure dajta sosidovim v rejo, pa hajde na Jadransko morje...« Skoro me je kop fcesnola; vete, kak je to žmetno za kmeta, ki ne pozna drugega kak delo od zore do mroka. Pa smo resen tak naredili in upajmo, da se nede nič hujdega zgodilo. Sosid Juža in jegova ta boljša polovica sta obečala, ke bota duma merkala. Saj vete, da je dober sosid vreden več kak ta bližja žlohta... Tak smo pač včasik rekli in mislin, da toti pregovor še gnešji den vela. Zdi se mi, da sta bla Juža in njegova kar malo užaljena, gdo sen jaz po Tedniki — seveda boj za hec kak pa za resnico — iska tokšne, ki bi meli pasko na hišo, živino in grunt. Julia mi je v Nemčiji tokšne kopalke kupila, saj vete tiste minimalke, ki skrijejo samo tiste stvari, ki jih je pač treba skrivati. Drgačik pa zgledan v njih kak provi srmacek, ki si nema kaj drugega za oblečiti. Tudi Mica ma nove kopalke, tokšne dvodelne. Malo zgoraj, malo odspodaj, na sredini pa nič. S svojimi stu kilami tak zgleda kak dvodelna omora, jaz pa kak tristulitrski polovjak. Gdo boma mija v morje skočla, obstoja bojazen, da lahko pride do veseljnega potopa.

Tejko o naših pomorskih načrtih. Če bon se slučajno vtopa, me ohrante v trajnem spomini. Če bi v morji vino bilo, te nega bojazni, da jaz ne bi folga piti, solena voda pa mi nekaj nič prav ne paše.

Te pa srečno, dobro se mejte. Naslednje pismo vam bom posla direktno z morske plaže, če me slučajno nede kokšni morski pes pred v zobe doba, možno pa je tudi, da me kokšna inozemska turistkinja osvoji; saj vete, da majo priški fiči trde klune. Te pa še enkrat srečno. Vaš v morje namočni LUJZEK.

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 28. julija: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah, Uspešnica dneva). 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 URICA DOMAČIH.

PETEK, 29. julija: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah, Uspešnica dneva). 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Poletni program, vmes zabavna glasba.

SOBOTA, 30. julija: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah, Uspešnica dneva). 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 V ŽIVO, vmes zabavna glasba.

NEDELJA, 31. julija: 11.00 Tedenski pregled, obvestila, Iz uspešnic dneva — vmes reklame. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Domača ustvarjalnost. 12.50 Aktualnost tedna. 13.00 Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 1. avgusta: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah, Uspešnica dneva). 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Poletni program, vmes vedno lepe melodije.

TOREK, 2. avgusta: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah, Uspešnica dneva). 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Poletni program, vmes domača zabavna glasba.

SREDA, 3. avgusta: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah, Uspešnica dneva). 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Poletni program, vmes Gremo v disko.

POSLUŠAJTE IN POKLIČITE NAS! (771-223)

PIŠITE NAM! (Vošnjakova 5, Ptuj)

PETEK, 29. julija

LJ I: 16.15 Tednik, ponovitev. 17.15 Poletna noč, ponovitev nadaljevanj: Sužnja Isaura, Kdo bo nosil hlače, 8. del. 18.35 Oliver Twist, angleška otroška nadaljevanka. 19.05 Risanka. 19.18 Vreme. 19.30 Tv dnevnik. 20.20 Cagney in Lacey, ameriška nanizanka. 21.10 Na krilih vetra na južnih morjih, dokumentarna serija. 22.00 Tv dnevnik. 22.15 Poletna noč, brazilska nadaljevanka. 0.00 Pevec jazz, ameriški film.

LJ II: 19.00 Alpski večer 88, ponovitev 5. oddaje. 19.30 Tv dnevnik. 22.00 Akademski folklorna skupina France Marolt. 20.45 Poročila. 20.50 Dokumentarna serija. 21.40 En avtor, en film. 22.00 Igrani film.

ZG I: 8.40 Boj za obstanek, poljudnoznanstvena serija. 9.35 Rita Robinson, oddaja za otroke. 10.00 Poletno popoldne. 10.30 Nepremagljivi gladiatori, italijansko-španski film. 12.00 Poletno popoldne. Yurm '88, zabavno-glasbena oddaja. Dediščina za prihodnost, dokumentarna serija. Narodna glasba; Iskanje domovine, dokumentarna serija; Ljubo doma, kdor ga ima, oddaja za otroke. 15.30 Poročila. 15.40 Zmagoslavje zahodne civilizacije, dokumentarna serija. 16.50 Program plus, ponovitev. 18.30 Risanka. 18.40 Stevilke in erke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Nezdoljni center, ameriška nanizanka. 21.00 »Varošarje«, zabavna serija. 22.00 Tv dnevnik. 22.20 Kulturni magazin. 23.05 Program plus. 1.00 Poročila.

SOBOTA, 30. julija

LJ I: 17.40 Radovedni Taček. Zajec. 17.55 Pamet je boljša kot žamet: Učena Pepelka. 18.00 Miškolini-Mišji sovražnik. 18.10 Poletna noč, ponovitev nadaljevanj: Sužnja Isaura. 18.55 Risanka. 19.06 Vreme. 19.30 Tv dnevnik. 19.59 Naš utrip. 20.20 Žrebanje 3 x 3. 20.30 Ciklus filmov: Umor z ogledali, ameriški film. 22.05 Tv dnevnik. 22.20 Poletna noč. Sužnja Isaura, brazilska nadaljevanka. 0.30 Informativna oddaja za tujece.

LJ II: 14.35 Kako biti skupaj. 15.05 Dolina miru, domači film. 16.35 Tamburaši, ponovitev. 17.35 Otroška predstava. 18.40 Dallas, ameriška nadaljevanka.

TV spored

TV LJUBLJANA IN ZAGREB

19.30 Tv dnevnik. 20.00 Glasbeni večer. 21.30 Poročila. 21.35 Oddaja iz kulture. 22.20 Športna sobota. 22.50 Kronika puljskega festivala.

ZG I: 8.30 Glasbena oddaja. 8.50 Tekmovanje za vrtnico, ameriški mladinski film. 10.20 Program plus, ponovitev. 12.00 Mikser, zabavna oddaja. 13.30 Narodna glasba. 14.00 Kako biti skupaj. 14.30 Lažni brivec, predstava za otroke. 15.10 Risanka. 15.45 Nevidni bataljon, slovenski mladinski film. 17.00 Narodna glasba. 17.30 Poročila. 17.45 Tv koledar. 17.45 Sedem dni. 18.30 Teleobjektiv, dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zenske, ameriški film. 21.35 Tv dnevnik. 21.50 Informativna oddaja za goste iz tujine. 21.55 »Omiš 88«, prenos festivala dalmatinskih pesmi. 23.55 Poročila.

NEDELJA, 31. julija

LJ I in II: sporeda nismo prejeli.

ZG I: 10.20 Poročila. 10.30 Nedeljsko popoldne za otroke. 12.00 Kmetijska oddaja. 14.00 Kuharji in zvezde, nadaljevanka. 15.40 Dokumentarno popoldne. 17.00 Tisoč klovnov, ameriški film. 18.55 Risanke — nadaljevanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Večerni zvonovi, nadaljevanka. 20.50 Ciklus klasičnega britanskega filma: Liga gentlemanov, film. 22.35 Dnevnik. 22.55 Poročila za tujece. 23.00 PROGRAM PLUS: show; Hooperman, nanizanka. 0.40 Poročila.

ZG II: 8.55 Poročila. 9.00 Danes za jutri, oddaja za vojake; Pod zastavo, film. **ZABAVNO POPOLDNE:** 13.35 Trideset let televizije Beograd. 13.35 Poletavček, otroška oddaja. 14.05 Oliver Mandić in Beograd ponči. 14.35 Kocka, kocka, kockica. 15.05 Sirota, otroška drama. 16.00 Glasbeno-scensko delo. 16.25 Vuk Karadžić, 11. del nadaljevanke. 17.40 Ovid iz Graba,

dokumentarna oddaja. 18.25 Ruski umetniški eksperiment, kulturna oddaja. 19.30 Dnevnik. 20.00 Po letu 2000, znanstveno-popularna nanizanka. 20.45 Poročila. 20.50 Mali koncert. 21.10 Športni pregled. 21.30 Jarun: jugoslovansko prvenstvo v kajaku, reportaža.

PONEDELJEK, 1. avgusta

LJ I in II: sporeda nismo prejeli.

ZG I: 8.30 Izobraževalna oddaja. 9.30 Čudežna soba, otroška oddaja. 9.45 Skriti zaklad, otroška nadaljevanka. **POLETNO POPOLDNE:** 10.00 Periskop; Bosna in Hercegovina. 11.15 Glasbena oddaja. **POLETNO POPOLDNE:** 12.00 Dediščina za prihodnost; dokumentarna nanizanka. 12.55 Srečanje na žici, zabavna oddaja. 13.25 Umetniški večer: Radmila Bakočević. 15.00 Ljubo doma, kdor ga ima, otroška oddaja. 15.30 Poročila. 15.40 Pohod evropske civilizacije. 16.30 Risanka. 16.50 Program plus, ponovitev. 18.30 Risanka. 18.40 Stevilke in erke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Mandela, drama — I. del. 21.10 Spoznanja. 21.55 Dnevnik. 22.15 Poročila za tujece. 22.20 PROGRAM PLUS: Spletke, humoristična nanizanka, Mali maraton: Napoleon in Josephine. 0.00 Poročila.

ZG II: 19.30 Dnevnik. 20.00 Vzporodnice, znanjopolitična oddaja. 20.45 Poročila. 20.50 Mali koncert. 21.00 Alternative 4, nanizanka.

TOREK, 2. avgusta

LJ I in II: sporeda nismo prejeli. **ZG I:** 8.30 Izobraževalna oddaja. 9.00 Otroška oddaja. 9.30 Izobraževalni spored. **POLETNO POPOLDNE:** 10.00 Ex libris. 11.00 Ansambel Tonija Hervola. 11.30 Bosančki, dokumentarna oddaja. **POLETNO POPOLDNE:** 12.10 Dediščina za prihodnost, dokumentarna nanizanka. 13.05 Plesni orkester RTZ. 13.25 Črna vdova ni bavbar, izobraževalna oddaja. 13.35 Rockovski klub, dokumentarna oddaja. 14.20 Velikani jazz. 15.00 Ljubo doma, kdor ga ima, otroška oddaja. 15.30 Poročila. 15.40 Pohod evropske civilizacije. 16.30 Ri-

sanka. 16.50 Program plus, ponovitev. 18.30 Risanka. 18.40 Stevilke in erke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Žrebanje lota. 20.05 Saga o Gosti Berling, nadaljevanka. 21.10 Dialogi, kontaktni magazin. 22.10 Dnevnik. 22.30 Poročila za tujece. 22.35 PROGRAM PLUS: Iščemo... dokumentarna nanizanka; Mali maraton: Napoleon in Josephine. 0.15 Poročila.

ZG II: 19.30 Dnevnik. 20.00 Dubrovniške poletne prireditve: L. van Beethoven: Koncert za klavir in orkester št. 5. 20.45 Poročila. 20.50 Zabavni torek. 21.35 Rokovnik, mladinska oddaja. 22.20 Kulturna oddaja.

SREDA, 3. avgusta

LJ I in II: sporeda nismo prejeli. **ZG I:** 8.30 Izobraževalna oddaja. 9.00 Tv bajka. 9.30 Izobraževalni spored. **POLETNO POPOLDNE:** 10.00 Ex libris. 11.00 Glasbeni rokopis. 11.45 Tamar, dokumentarna oddaja. **POLETNO POPOLDNE:** 12.00 Dediščina za prihodnost; dokumentarna nanizanka. 12.55 Ko zaslišim pesem staro, glasbena oddaja. 13.25 Gibanje kot umetnost: Ana Maletič. 14.10 Velikani jazz. 14.55 Risanka. 15.00 Tv bajka. 15.30 Poročila. 15.40 Pohod evropske civilizacije. 16.30 Risanka. 16.50 Program plus, ponovitev. 18.30 Risanka. 18.40 Stevilke in erke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Tema, sovjetski film. 21.35 Morje, ljudje, obale, reportaža. 22.05 Dnevnik. 22.25 Poročila za tujece. 22.30 PROGRAM PLUS: Humoristična nanizanka; Mali maraton: Napoleon in Josephine. 0.10 Poročila.

ZG II: 19.30 Dnevnik. 20.00 Glasbeni večer: koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. 21.40 Poročila. 21.45 Umetniški večer.

ČETRTEK, 4. avgusta

LJ I in II: sporeda nismo prejeli. **ZG I:** 8.30 Izobraževalna oddaja. 8.55 Šola za klovne, otroška nanizanka. 9.25 Po prostanstvu sveta, potopis. **POLETNO POPOLDNE:** 10.00 Periskop; Makedonija. 11.15 Ansambel Marelja. 11.40 Čez, dokumentarna oddaja. **POLETNO POPOLDNE:** 12.25 Dediščina za prihodnost; dokumentarna oddaja. 13.20 Plesni orkester RTZ. 13.35 Prisrčno vaši: Karlo Bulić. 14.20 Velikani jazz. 15.00 Šola za klovne, otroška nanizanka. 15.30 Poročila. 15.40 Pohod evropske civilizacije. 16.30 Risanka. 16.50 Program plus, ponovitev. 18.30 Tv razstava: Dalibor Jelavić. 18.40 Stevilke in erke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Spektar, politični magazin. 20.55 Izbrani trenutki. 21.05 Posetnica, zabavnoglasbena oddaja. 21.50 Dnevnik. 22.10 Poročila za tujece. 22.15 PROGRAM PLUS: Nenavadne zgodbe: Jadranski potopis. 23.55 Poročila.

ZG II: 19.30 Dnevnik. 20.00 Filmskop: Lepota greha, domači film. 22.30 Poročila. 23.55 Odprta knjiga.

Izlet po vrhovih okoli Kriških podov

PD Ptuj organizira od 5. do 7. avgusta tridnevni izlet po transverzali okoli Kriških podov.

Program izleta:

V petek, 5. 8.: odhod z železniške postaje Ptuj ob 4. uri 20 min; prevoz z vlakom do Ljubljane, iz Ljubljane z avtobusom do Kranjske Gore, nato peš do koč v Krnici (1218 m); po krajšem postanku čez Kriško steno na vrh Križa (2410 m) in Stenarja (2501 m) ter spust do Pogačnikovega doma na Kriških podih — prenočevanje. Hoje 8 ur. V soboto, 6. 8.: s Kriških podov na vrh Ra-

zorja (2600 m) in Planje (2453 m) ter nazaj do Pogačnikovega doma. Hoje 5 ur.

V nedeljo, 7. 8.: s Pogačnikovega doma na vrh Baviškega Gamsovca (2392 m) in Pihavca (2414 m) ter spust proti Luknji in Aljaževemu domu v Vratih. Iz Vrat z avtobusom prek Mojstrane do Ljubljane, nato z vlakom do Ptuja. Vrnitev ob 24. uri.

Oprema:

visokogorska, hrana iz nahrbtnika — možnost prehrane tudi v koči.

Cena:

20.000 din — vračunana prevoz in prenočevanje.

Vodja izleta:

Franci Petrovič

Prijave:

v društveni pisarni vsak torek in petek od 16. do 18. ure. Rok za prijavo je 2. avgust. Ob prijavi plačate stroške (20.000 din). Obvezna je plačana članarina za letos zaradi zavarovanja. Vsak udeleženec izleta gre na svojo odgovornost. Tura je fizično in tehnično zahtevna in ni primerna za začetnike. Če bo slabo vreme, izlet odpade.

PD Ptuj

BORUT KOS

Iran — življenje v znaku islama

5. nadaljevanje

Končno je v celico vstopil tudi ta 22-letni fant v razčepani vojaški uniformi in mi s pomočjo mojega »ruskega prevajalca« po-vedal, da je dezertiral, ko je bil na sovjetski meji navaden vojak. Prav smešno se mi je zdelo, v katero državo je emigriral, saj bi že vnaprej lahko vedel, kakšna usoda ga čaka. Poslali so ga na prisilno delo v Sibirijo, nato pa ga čez mesec dni vrnili v Iran in tako se je znašel tukaj. Ve, kaj ga čaka, za to ni potrebno nikakršnega razmišljanja: ustrelištev. Vprašal sem ga, zakaj je poizkušal emigrirati ravno v Sovjetsko zvezo, vendar še sam ni vedel pravega vzroka; le iz Irana je hotel zbežati, ker je vedel, da ga bodo prej ali slej poslali na fronto. Če sem upošteval, da ve, kaj ga čaka, je deloval izredno mirno, kajti le vprašanje časa je bilo, kdaj ga bodo ustrelili.

Prav mučno mi je bilo, ko so mi pojasnjevali zakone in kazni, ki se še iz Hamurabijevih časov niso kaj dosti spremenili. Če te homeinist dobi pijanega, ti prvič naprtijo trideset udarcev z bičem, drugič osemdeset, v tretje pa si ob glavo. Ali pa če prebijesh noč z žensko, ki ni tvoja žena, te brez odlašanja ustrelijo, ženska pa dobi petindvajset do trideset udarcev z bičem. Vendar sem kasneje zvedel, da tudi prostitu-

cija ni povsem zamrta. Za noč je mogoče dobiti prijateljico le za 1000 rialov (1 \$), v kar se podajajo pretežno mlada dekleta ali študentke, katere se drugače ne morejo preživljati. Temu sem se precej začudil, saj sem v pogovoru z nekim študentom zvedel, da imajo študentje boljše življenjske razmere kot drugi, npr. hrano v študentskih centrih dobijo ceneje, ravno tako prenočišča in drugo.

Ko smo se tako izpovedali, nisimo vedeli več o čem govoriti in vsak se je zatopil v svoje misli. Ni mi bilo jasno, koliko časa bom moral prebiti v zaporu. Kaj sem sploh zakrivil? Tolažili so me, da bom mogoče ostal le tri do pet dni, kar je za njih prava malenkost, meni pa se je zdelo neznanstvo veliko, saj sem zaradi negotovosti postajal vse bolj živčen.

Med seboj so se pogovarjali v farsčini, zaradi tega nisem mogel sodelovati v pogovoru in postajalo mi je vse bolj nezno. Pobegli vojaki si je čez čas s pomočjo brusilnega papirja začel iz mandljevih pečk izdelovati muslimanski molitvenik v obliki ogrlice ter si s tem krajšati čas, drugi pa smo živčno kadili. Vsako uro je po stažu najstarejši polical paznika, da je vključil ventilator, kajti bilo je nezno vroče in zadimljeno.

Nihče ni imel ure, zato ne vem, kdaj so nam prinesli večerjo v veliki skledi; to smo položili na časopisni papir v krogu in na tleh pojedli. Ko smo pospravili, mi niso dovolili, da jim pomagamo; bil sem nekakšen gost. Paznik je prinesel velikanski vrč čaja, kar je tudi vsa pijača, ki jo v zaporu dobijo. Med srebanjem čaja se je možak, ki je bil zaprt dve leti, kar naprej smejal in stalno ponavljal: »Čaj, čaj,« kajti prej je pil veliko alkohola, zdaj pa se napaja s to posladkano vodo.

Napočil je čas za umivanje in za na stranišče. Vse se je odvijalo le ob določenih urah, tudi na stranišče si lahko odšel le trikrat dnevno. Po dva in dva smo z maslo na očeh zapuščali celico in jaz sem čas izkoristil za tuširanje. Obrisal sem se kar v neko smrdelo brisačo, vendar sem se počutil mnogo bolje. Povedali so mi, da se lahko obrijem — njim to namreč ni dovoljeno —, vendar se nisem, ker sem sklenil, da bom poskušal biti čimbolj zanemarjen. Ko smo se vrnili v celico in jo je paznik znova zaklenil, se je »ruski prevajalec« pokrtil z ruto prek obraza in zaspal, še pred tem pa ga je »dveletni« temeljito po turško zmasiral; to pomeni, da ga je celega prehodil. Tudi meni je ponudil takšno masažo, vendar pri njegovih devetdesetih

kilogramih nisem hotel postaviti na preizkušnjo svojih kosti. Poizkušal sem zaspati, vendar zaradi vročine in močne luči skoraj celo noč nisem zasnil očesa.

Ob petih, kot mi je povedal »dveletni«, ki je že imel občutek za čas, so me zbudili, da bi vsi skupaj zajtrkovali. Toda ko sem videl nekakšen sir in kruh, podobne platnu, sem raje spal dalje. Tokrat se mi je končno posvetilo, kako naj zaspim pri močni luči. Na oči sem si nataknil masko in v trenutku zaspal.

Zbudilo me je odpiranje vrat in paznik, ki me je prvi dan pripeljal v celico, je s kretinami pokazal, naj mu z maslo na očeh sledim. Na hitro sem si oblekel srajco, se poskušal kar najhitreje prebuditi in sledil sem mu.

Posadil me je na stol v neki majhni celici, vendar mi ni dovolil sneti maske z oči. Po nekaj minutah sem zaslišal odklepanje vrat ter navzočnost dveh ljudi za svojim hrbtom, kajti stol sem imel obrnjen tako, da sem vratom kazal hrbet. Ko so se vrata zaprla, sem vprašal, ali lahko snamem masko; odgovor v angleščini je bil pritrdilen. Zagledal sem dva možaka, oblečena po zahodnjaško; nista nosila niti brade, toda takoj sem ugotovil, da bosta to moja zasliševalca, ker sta s seboj imela moje belež-

ke, potni list ter še nekaj papirjev.

Predstavila sta se kot oficirja za varnost in si me začela ogledovati. Ker sem sedel na edinem stolu, sta oba morala stati, postavila pa sta se tako, da mi je eden stal za hrbtom, drugi pa pred menoj. Tisti, ki mi je stal za hrbtom, me je začel spraševati za osebne podatke, ki so bili napisani v potnem listu, drugi pa je ves čas molčal in me neprestano gledal v oči. Ko sem odgovoril na vsa vprašanja, sem moral še enkrat ponoviti vse podatke — od imena in priimka do številke potnega lista.

Dejal je, da mi sploh nič ne verjamejo; potni list je ponarejen, jaz pa sem American ali Anglež, za kar že imajo podatke, in naj raje vse priznam. Hotel sem se obrniti k njemu, toda oficir pred menoj mi tega ni dovolil.

»Kako naj vam povem, da sem Jugoslovian?« sem začudeno vprašal. Nič mi ni bilo več jasno.

»Mi že vemo, kaj si,« je sledil hladen odgovor, »zato raje odgovarjaj na vprašanja.« Moral sem jim naštet vse države, za katere sem imel vize v potnem listu. Namenoma jih nisem našteval po vrsti, tako da je oficir moral nekaj časa iskati pravi žig, kajti še vedno nisem hotel povedati, da sem bil prej-nje leto v Iranu. Sledila so vpra-

šanja, podobna, kot mi jih je zastavil homeinist na avtobusni postaji, vendar mnogo bolj podrobna: »Zakaj sem v Iranu?«

Zlagal sem se, da študiram zgodovino in sem si prišel ogledat zgodovinske znamenitosti dežele, ki je bila nekoč center močnega perzijske države. Nisem hotel povedati pravega namena obiska, ker bi jim tako postal še bolj sumljiv. Nato sem moral naštet vsa zgodovinsko pomembna mesta v deželi ter na kratko zgodovino tega območja. Še dobro, da se resnično zanimam za zgodovino, kajti ko obiščem kakšno državo, me poleg ljudi in običajev najbolj zanimajo arheološka mesta, zato že pred potovanjem dobro naštudiram kraje, ki jih nameravam obiskati. Mislim sem že, da se bom izvilkel, vendar brez političnih vprašanj ni šlo.

»Kaj mislim o Homeiniju in njegovi politiki?« je bilo naslednje vprašanje.

Že vnaprej sem pričakoval to vprašanje in Homeinija sem opisal kot nekakšnega rešitelja Irana, za katerim stoji vse ljudstvo. O njegovi politiki pa sem raje molčal, saj bi oficir, ki me je stalno gledal v oči, lahko opazil, da lažem.

Nadaljevanje prihodnjic

KIDRIČEVO JE VEDNO POLNO!

Petkov praznik so mnogi obiskovalci od blizu in daleč izkoristili za osvežitev v kopališču Kidričevu. Letošnje sezone še ne gre ocenjevati, vseeno pa delavci kopališča ugotavljajo, da je kopalec v vsakim dnevem več.

Ne le zaradi visokih temperatur — kopali bi se lahko navsezadnje tudi v kakšni mlaki, potoku ali doma v kadi — za kopališče se ljudje odločajo zaradi česa drugega. Tega »drugega« imajo v Kidričevu res obilo. Poleg čiste in tople vode s temperaturo 24 in 25°C je njihov glavni adut

urejenost kopališča. V senci številnih dreves je kopalcem na voljo minigolf, rusko kegljišče in namizni tenis. Tudi za športnike je poskrbljeno z igrišči za odbojko in košarko. Za prihodnje leto načrtujejo še igrišča za tenis. K dobri ponudbi sodita še hrana in pijača, ki jo strežejo naravnost iz hladilnika. Za varnost je že preventivno dobro poskrbljeno; zanjo skrbijo kopališki redarji.

Konkurence Ptujskih topljic se jim ni treba bati, saj imajo drugačno strukturo gostov. Prihajajo od vsepovsod, kar tri četrtine

se jih pripelje iz Maribora. Radi se ustavijo tudi tranzitni turisti in se osvežijo po naporni vožnji.

Prostor ob bazenih je primeren za večerne prireditve, zato bodo mladi organizirali svojo zabavo.

Cene so v primerjavi z drugimi kopališči nižje: odrasli odštejejo

zase 2000 dinarjev, za otroke pa 500 dinarjev manj. Delavci TGA in njihovi svojci imajo letne abonmaje.

Od 17. junija, ko se je sezona začela, pa do 22. julija je bilo prodanih okoli 16.000 kart, zato pričakujejo letos rekordni obisk. MM2

Frangjež uspešen

Tekmovalna sezona v motokrosu se je prevesila v drugo polovico. Na dirkah za republiko in državno prvenstvo AMD Ptuj zastopa Marjan Frangjež. Na dirki za republiko prvenstvo v Lukovici je osvojil odlično tretje mesto, nato pa nastopil na dirki za državno prvenstvo v Zelini. Na temperaturi 35 stopinj je v prvi vožnji osvojil tri, v drugi pa eno točko. Tako je uspešno sklenil prvi del sezone v razredu do 250 ccm. Nadaljevanje prvenstva bo v septembru. F. B.

Frangjež na proglasitvi najboljših v Lukovici.

Pokal Podvincev v Zagojčice

V nedeljo, 17. julija, je bilo prijetno tudi v Podvincih, kjer so člani gasilskega društva uspešno izvedli tradicionalno tekmovanje v mokri vaji s tridelnim gasilskim napadom. Tekmovanja se je udeležilo osem gasilskih desetin, najbolje pa so se odrezali gasilci Zagojčice. Poleg njih so sodelovali še gasilci iz Spuhlje, Podlehnik, Kicarja, Grajene, Agisa, Zabovec in Spodnjega Velovleka. —OM

Zmagovalna ekipa iz Zagojčice med tekmovanjem. (Foto: M. Ozmec)

SKUPŠČINA NOGOMETNEGA KLUBA DRAVA

»Hvala za dobre rezultate!«

S temi besedami je na skupščini nogometnega kluba Drava — bila je prejšnji četrtek v prostorih delavskega doma Franca Krambergerja — predsednik nadzorne odbora Marjan Berlič na kratko ocenil dobro delo nogometašev, njihovih trenerjev in vodstva v minuli sezoni.

Ko je leta 1984 Dravino krmlilo prevzel novi izvršni odbor, je bil klub v težavnem položaju. Zlasti so ga pestile finančne težave, te pa so se kaj kmalu odrazile tudi v igri. Drava je padala iz ene lige v drugo, množica igralcev je zapustila in pristali so v medobčinski ligi. Toda vodstvu je uspelo strniti vrste ljubiteljev nogometa, ki jih ni malo. Kljub nepoštenemu odnosu klubovnih menažerjev raznih klubov v občini, ki so od Drave z obljubami odtegnili množico igralcev (v različnih klubih širom občine lahko najdemo kar 50 odstotkov bivših Dravašev; samo v letošnjem prestopnem roku je odšlo 9 igralcev, pa pri tem noben klub ni čutil potrebe, da bi se o tem pogovoril z vodstvom Drave), je izvršni odbor, ki ga je od 1984. do letos vodil Janko Kosi, učvrstil klub in z dobrim delom nogometnih strokovnjakov so se člani in mladinci vrnili na višjo raven tekmovanja — v območno ligo.

Težava pa je, da v igralcih niso vzgojili občutka pripadnosti klubu. Zato se dogaja, da igralci odhajajo — »za kišto piva«, smo slišali v razpravi. Brez občutka za klub ni uspehov. Igralcem je potrebno zagotoviti dobre razmere za trening in tekmovanje, šele takrat lahko od njih nekaj zahtevamo. Najmanj to, da v klubu ostanejo. Kontinuitete pa pri Dravi doslej ni bilo.

Precej kritičnih besed so povedali prisotni tudi o malem nogometu in množici turnirjev, ki jih v naši občini lahko organizira

od sebe ne morejo dati vsega, kar zmorejo. Da pa nogomet v občini je priljubljen, dokazuje več kot 30 nogometnih društev,

Na skupščini so izvolili nov izvršni odbor. V njem so: Branko Kirbiš — predsednik, Zlatko Brumec, Savo Kozjak, Ciril Kovač, Jože Kline, Ivo Krnjič, Martin Mlakar, Janko Kosi, Ivo Vogrinec, Jure Šmigoc in Boris Perger. V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni: Vlado Kralj, Marjan Berlič in Gorazd Kodrič.

Mladinci Drave, prvaki medobčinske lige, s trenerjem Francem Krajncem.

vsakdo. Mali nogomet kviri velikega, vse bolj postaja hazardna igra: vplačaš prijavnino in morja se ti obrestuje desetkratno — kot pri loteriji. Tudi zato tekme nogometašev v naši občini niso tako dobre, kot bi lahko bile, in to ne samo pri Dravi. V naši medobčinski ligi se igra dober nogomet, toda igralci so velikokrat preutrujeni, saj na ligaške tekme prihajajo z raznih turnirjev v malem nogometu — tudi nočnih, in

ki imajo 80 ekip in v katerih je v minuli sezoni igralo čez 1700 registriranih nogometašev.

»Nismo storili vsega, kar bi morali, smo pa toliko, kot smo lahko,« je delo izvršnega odbora v preteklih štirih letih ocenil njegov predsednik Janko Kosi.

Kako naprej? Cilji Drave so prvo mesto v območni ligi za člane in mladince in s tem vrnitev v slovensko ligo. Za to pa morajo zagotoviti

nekatero osnovo: sredstva, izvoliti stalnega sekretarja, organizirati strokovno trenersko delo, izdelati pravilnik o stimulaciji igralcev na treningih in tekmah, izpopolniti opremo, reševati težave igralcev, omogočiti večnevne priprave pred prvenstvom, urediti odnose med Zvezo telesnokulturnih organizacij in Dravo, med Dravo in drugimi klubi v občini, z medobčinsko nogometno zvezo in s sodniško organizacijo. »Imamo dobre igralce, pa tudi dobro publiko,« je sklenil Ivo Krnjič, trener članske ekipe, ko je govoril o načrtih kluba.

»Drava je v občinskem merilu veliki klub, zato tudi mora biti organizirana kot veliki klub. Šele tedaj različni »mrhovinarji« ne bodo uspevali Dravi speljati igralcev,« je menil Branko Kirbiš, predsednik medobčinske nogometne zveze.

Pred vodstvom Drave so torej velike naloge. V septembru načrtujejo, da bodo pripravili na stadionu veliko tombolo, saj si bodo le tako lahko zagotovili denar za nemoteno delo; od družbe ga — kot v vseh športnih panogah, teh pa je v občini kakih 20 — dobijo premalo.

V novembru bodo v Dravi proslavili 55-letnico dela kluba. Ob tem bo potrebno ponovno spomniti na pomembno vlogo, ki jo je imela Drava kot protitež dotedanjim nemški športni zvezi, saj na ta vidik slovenskega športa pradi pozabimo. Na proslavi bodo imenovali tudi nekatere častne člane NK Drava.

Veliko želja, veliko načrtov, veliko volje. Tako bi lahko sklenili misli, izrečene na skupščini nogometašev. Pa dosti sreče, Dravaši!

J. Šmigoc

Ptuj kmetijski kombinat n. s. o. p. tuj
kmetijstvo, predelava, gostinstvo, trgovina, servis, izvoz-uvoz
delovna skupnost skupnih služb
62250 ptuj, muzejski trg 2, jugoslavija
telefon: (086) n. s. 775-351
telegraf: kmetijski kombinat ptuj
telex: 22 ptuj 55-258
3141 naton: 52450-407-42270

E-KK Ptuj, TOZD Sadjarstvo Osojnik in TOZD Slovenske gorice-Haloze objavljata po sklepu delavskega sveta in skladno s pravilnikom o prometu z zemljišči in o pogojih za prodajo stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lastni prodajo zemljišč in kleti:

k. o.	vlož. št.	parc. št.	kultura	b. r.	izmera v ha	izklicna cena v din
Krčevina/pri Vurbergu	13	1204/2	travnik	4	0,1837	2.204.400.—
Krčevina/pri Vurbergu	13	1204/4	travnik	4	0,1752	2.102.400.—
Krčevina/pri Vurbergu	13	1204/5	travnik	4	0,1483	1.779.600.—
Stanošina	179	40/7	stavnj.	—	0,0041	133.824.—
			dvorišč.	—	0,0270	540.000.—
			klet-bet.	—	—	150.000.—

Dražba bo 16. avgusta 1988 ob 8. uri v sobi št. 14 na sedežu DSSS v Ptuj, Muzejski trg 2.

K dražbi se lahko prijavijo državljani SFRJ. Zemljišči parc. št. 1204/2 in 1204/4 sta v drugem območju, zemljišče parc. št. 1204/5 leži delno v prvem območju in je za nakup le-tega potrebno imeti status kmeta (odločbo o statusu kmeta morajo zainteresirani predložiti komisiji za izvedbo javne dražbe pred pričetkom le-te).

Interesenti morajo pred pričetkom javne dražbe plačati varščino pri blagajni KK Ptuj, in sicer v višini 10 % od izklicne cene. Pogodbo mora kupec skleniti v 30 dneh po izvršeni dražbi; če v tem roku ne sklene pogodbe in ne plača kupnine, zapade plačana varščina v korist prodajalca.

Kupec mora poleg kupnine plačati še prometni davek, stroške cenitve, objave in obnove mej s parcelacijo. Za izmero ne jamčimo, podatki so vzeti iz katastrske evidence.

Za stavbišče in klet ima pred drugimi kupci ob enakih pogojih prednostno pravico dosedanjí najemnik. Informacije dobite v pravni službi DO, Muzejski trg 2, Ptuj, soba št. 15, v sredo, 10. avgusta 1988, in petek, 12. avgusta 1988, od 7. do 11. ure.

PRI NAS V KLUBU

V klubu zdravljenih alkoholikov ni dopusta

V poletnih mesecih odhajajo sicer naši zdravljenjci na dopust in odih, vendar delo v klubu teče ves čas.

Julija in avgusta se bomo zbirali vsak torek od 16. do 18. ure v sejnih prostorih zobozdravstvene službe v novem zdravstvenem domu. Delali ne bomo po skupinah, ampak bomo vsi skupaj. V teh dveh mesecih načrtujemo kratka predavanja terapevta tov. Solovjeva na teme: Vzgoja otrok, Družina kot skupina in reševanje konfliktov, Adolescentna kriza in identitete, Pogled na vzgojo nekoč in danes. Torej učenje zdravljenjcev za zdravo in srečno življenje, potem pa pogovor zdravljenjcev na to temo. Drugo uro pa bo velika predstavitev družine, kjer trajajo abstinence in spremembe že dlje časa, in sicer nad tri leta in več. Sproti bomo seveda reševali morebitne težave posameznika ali družine, če bo v tem času potrebno.

V jeseni pa spet pričnemo delo po skupinah. Zdaj delujejo štiri, v vsaki je okrog 12 zdravljenjcev in svojci. Terapevti so Aleksander Solovjev, Jasna Toplak, Marija Tominšek in dr. Zlata Ivetič. V starem kopališču v Mursičevi ulici imamo svojo sobo. Tu je pripravljena tudi večja dvorana za skupne sestanke za nas in druga društva, ki imajo tu svoje prostore. Velike težave pa imamo z opremo za dvorano in za sobo. Dobili smo le nekaj stolov. Tapisone, tapete in sesalec za čiščenje smo si priskrbeli sami. O kakšni omari in drugem, kar bi potrebovali, da bi bil prostor bolj funkcionalen in prijaznejši, pa lahko zaenkrat sanjamo. Zaradi velikega števila zdravljenjcev imamo zato skupne sestanke največkrat v zobozdravstvenem prostoru. Gostovanje drugod ni ravno prijetno, zato upamo, da bomo sčasoma rešili tudi problem opreme klubskih prostorov. V prijetnem okolju je tudi delo prijetnejše in seveda bolj uspešno.

Zlata Ivetič, terapevt kluba

Odprto prvenstvo Ptuj v malem nogometu

V okviru republiške akcije RAZGIBAJMO ŽIVLJENJE komisija za množičnost pri ZTKO Ptuj organizira odprto prvenstvo Ptuj v malem nogometu. Prvenstvo je posvečeno bližajočemu se prazniku občine Ptuj in bo na rokometnem igrišču stadiona Drave. Prvenstvo bo v petek, 29. julija, ob 18. uri. Najboljše ekipe, najboljši strelec in vratar prvenstva pa bodo prejeli lepe nagrade organizatorja.

ZTKO Ptuj prosi vse podpisnike, društva, klube in DO, da se prvenstva udeležijo, kajti le tako bomo športno proslavili naš praznik ter se vključili v široko zastavljeno akcijo Razgibajmo življenje.

Se bo na tem prvenstvu prvič v Ptuj igral mali nogomet po novih pravilih, ki veljajo pri NZ SFRJ. Ena pomembnih sprememb je, da v igri igrajo le štiri igralci in vratar, ne več pet in vratar. Torej ne pozabite se udeležiti prvenstva v malem nogometu!

ZB

HAJDINA—MITRAS '88

II. tradicionalni nočni turnir v malem nogometu

Sportno društvo Hajdina prireja v petek, 29., in soboto, 30. julija, 3. tradicionalni nočni turnir v malem nogometu za kip boga Mitra, zaščitnika hajdinskih nogometašev. Turnir bo, tako kot vedno, na asfalt-nem nogometnem igrišču na Sp. Hajdini ob 19. uri. Ekipa se lahko prijavijo eno uro pred pričetkom turnirja. Nagradni fond za prve štiri ekipe znaša 1.850.000 din. Najboljše igralca in vratarja turnirja čakata praktični darili. Za nagrade bo namenjen celotni znesek prijavnine.

Organizatorji so poskrbeli za jedajo in pijačo, zato pridite in ob dobri glasbi preživite nogometni noči na Hajdini.

S. B.

PROLETARCI
MORJE KLIČE — VEDNO TIŠE...

ŠE IŠČI! SIGURNA
SEM, DA SO MI
AUTOMOBILSKI
KLJUČI TU NEKJE
PADLI V VODO!

NA SVETU JE MNOGO LEPŠIH
REČI KOT JE DENAR... SAMO,
DA NE BITE TAKO ZELO DRAGE!

v z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4.

Pol počitnic je minilo, vi pa ste še zmeraj kot reklama za ptujsko mlekarno. Vsaj toplice si privoščiti, če že za kaj bolj slanega ni denarja. Prijetno vam bo v družbi človeka, ki ga boste prvič videli, a bo znal takoj zabrenkati na prave strune. Ne obnašajte se preveč napihnjeno, ker vas bo nekdo kmalu spravil na trda tla. In pristanek ne bo ravno prijeten. Naročite tisto knjigo.

od 21. 4. do 20. 5.

Nikar se ne obnašajte tako nedemokratično in na silo, ker boste več dosegli s prijateljskim prepričevanjem. Očitati vam bodo marsikaj in v večini primerov bodo imeli prav. Poskušajte se korenito spremeniti, preden bo prepozno. Ob koncu tedna se le odločite, da boste storili kaj koristnega. Če že ne za vse, pa vsaj zase, saj ste nekatera dela predolgo odlagali. In kdor odlaga...

od 21. 5. do 21. 6.

Pred mnogimi stvarmi ste zelo dolgo zapirali oči, sedaj pa so se pojavile tolikšne težave, da jim boste sami s težavo kos. Poiščite si pomoč, če hočete zopet živeti mirno. Slišati boste veliko govoric, vendar dobro premislite, s kom se boste strinjali, s kom pa ne. Že jutri vas lahko kdo prime za jezik zaradi tega, kar ste o njem nepremišljeno dejali. Prihajala veliko denarja.

od 22. 6. do 22. 7.

Nekoč ste bili prepričani, da imate veliko dobrih, iskrenih prijateljev, sedaj pa vidite, da ste pravzaprav zelo osamljeni. Krivi pa ste si sami, saj niste ničesar storili za družabnost, za navezovanje novih poznanstev in ohranjanje starih. Poletje je čas, da povabite prijatelje na kakšen kozareček. Storitve to že ta konec tedna. Pripravite raženj in dobrote zanj. Veselo bo in pestro.

od 23. 7. do 23. 8.

Utrujeni ste, počitka pa si še zmeraj nečete privoščiti. Ne morete se odločiti, da bi svoje vsakdanje okolje zamenjali za kaj drugega, da bi se kratkočasili z drugimi ljudmi in vas ne bi vsak dan, vsako uro spremljali isti z dolgočasni, vsega navešeni obrazi. Pojdite v gore, če za morje nimate denarja. Dobili boste zanimivo pismo od sorodnikov. Čimprej jim odgovorite.

od 24. 8. do 23. 9.

Nekdo vas bo nehoti prizadel, vendar mu tega ne jemljite za preveliko zlo, čeprav bo imelo za vas manjše neprijetne posledice. Ne spuščajte se v spore, če veste, da se boste zaradi tega zamerili vsem okrog sebe. Odložili se boste za večji nakup. Nikar ne cinkajte predolgo, da ne bo vse skupaj splavalo po vodi. Imeli boste srečo v ljubezni.

od 24. 9. do 23. 10.

Dolgo ste se odločali, da bi z manjšo goljufijo, ki sicer ne bi nikomur škodovala, vam bi pa prinesla dobiček, prišli do boljšega finančnega stanja. Odložili ste se, da se ne splača zaradi denarja spuščati v nepoštenost. In prav ste ravnali, čeprav vam bo nekdo očital, da ste naivni idealist. Naj vas to ne prizadene. Še zmeraj je čista vest osnovni pogoj za srečo.

od 24. 10. do 22. 11.

Nenehno ste žrtev najrazličnejših, nasprotujočih si informacij, tako da se v vsem stanju sploh ne znajdete več. Toliko vsega se vsak dan dogaja okrog vas, da ne najdete časa premisliti vsega skupaj, da bi oblikovali svoje stališče do dogajanj pri nas. Ne nasedite natolcevanjem ljudi, ki imajo vsega polno r... pa kljub temu povsod vidijo nepravilnosti.

od 23. 11. do 21. 12.

Ali vas zelo prizadene rast cen? Potem se kmalu prenehajte sekirati, saj boste sicer končali v kakšni specialni ustanovi. Ali še zmeraj ne verjamete, da bo kmalu vse najboljše, da bomo živeli lepo, da bomo imeli vsega dovolj, nekateri celo preveč? Ali še zmeraj ne verjamete, da živite srečno? Sreče vam ne bo nihče serviral na krožniku, pač pa si jo izberite sami. (Na račun drugih.)

od 22. 12. do 20. 1.

Le kako ste lahko tako prepričani, da tudi vi ne škodujete naši družbi s svojim ravnanjem? Se spomnite, kdaj ste se zadnjič peljali z vlakom? Vidite, in s tem, ko ne uporabljate železniških storitev, povzročate, da imajo železnice izgubo. Tudi k zdravniku boste morali večkrat, da boste v blagajno prispevali več participacijskega dinarja. In tako naprej. Le pogumno.

od 21. 1. do 19. 2.

Nikar ne sanjate o tem, da bi živeli v razkošni palači, pač pa bodite zadovoljni s svojimi štirimi stenami, saj ste si jih sami ustvarili. Osupli boste, ko boste šli na obisk k človeku, za katerega ste menili, da živi skromno. Videz vara. V službi boste ugotovili, kako prav so imeli tisti, ki so vas svarili pred šefom. Brzdajte svoje strasti, čeprav bi zelo radi izbruhnili.

od 20. 2. do 20. 3.

Vsega imate dovolj, pa vendar vas nenehno muči misel, da bi potrebovali še kaj. Obenem se bojite, kako lahko bi vse izgubili. Vidite, tisti, ki ničesar nimajo, ne poznajo te bojazni. Preden se boste odločili za daljšo pot, pregledajte in premislite, kaj bi vas lahko na njej oviralo. Potem pa le pogumno. Poiščite si čimprej kakšno kratkoročno spremstvo. V dvojce je lepše.

UGANKARSKI SLOVARČEK

ARK — lat. »lok«

INARI — bog riža v šintuizmu

JIG — ang., vesel, poskočen angleški in irski ples

OKSALAT — brezbarvni kristal, uporablja se kot belilo, odstranjuje madeže

RIBNIKAR — (Jara, 1912) srbska pripovednica, romani o življenju intelektualcev

ENKALON — (tovarniško ime) vrsta umetnega poliamidnega vlakna in tkanina iz tega vlakna

REŠITVE PREJŠNJE KRIŽANKE

Vodoravno: B, Po, G, pastir, sčfranost, esteti, Aar, osatar, stalag, renomiranec, Nene, ananas, LT, imam, in, Tadej, tepka, Tora, Cirila, EV, boe, pelin, Ajant, ovitje, sitost, Anaa, posvet, ora, ta.

Navpično: Pesnica, astenija, stan, ran, teletina, Ita, Alta, brigada, ne, op, Sarajevo, Caren, Vis, Pernat, TV, OF, osebe, rom, poet, gasilko, narta, SO, Ota, pir, saniteta, tremolo, carist, manta.

562	UMETNO VLAKNO	PTICA, KI SE BELI	BOR ZIVIZENKA BOJA	TEDNIK	40 LET	IZVAŠNI SVET	SEDIŠČE NATENJA DIVJE GOVEDO	FR. REKA	JANEZ TADINA	PRITOK REKA	SEVERO. VZHOD	SL. ZEMLJA	PRETA	KOŠARKARSKI KLUB	PIJANKA	FRANČOSKI RENOVIRANAR
WATTEČI NAPETI BOMBEČI VA SVETU				DEL NOGA	IZDATI STIVO						LOZNI- CA			CIGAN IRSKI PLES		
DEVČJE					DAN V TEDNU EVANGELI- ALNO						MOČKO IME BOG RIZA					
ŽITNO SOVETJE						DENARNI NAPOMEN KIJ		SARSKA TISATELJ- KUPA CUNJA								
ZRAK			PREB. GA. OTOKA ZAVARJEN MESTO							SLAPOVI V DOA ERINAM BOG						
MESTO V UKRATINI				INNO	LOK MEDNET			RATAR NACI RAZGLEH					RAZLIČNA SOLAS- NIKA	REP. VARNOST V TURIZEM	VEZNIK	
PREZIRNI KRISTAL							POJARNA CELINA NA 3. POLU									DELAVCI V TEDNIK
KEMIČNI ELEMENT						Z A KRATEK	ČAS	RADIJ			TUJE ŽENSKO IME				ZA NASE BOALCE	SESTAVIL F. LAČEN

mali oglasi

PRODAM v osmem mesecu brejo kravo, staro 6 let. Voglar, Formin 12/A; telefon 750-049.
PRODAM skobelni stroj. Spuhlja 11.
UGODNO PRODAM tv antene — razne, zadnji novi desni blatnik za Škodo 120 LS, letnik 83. Telefon: 771-017.
PRODAM Tomos avtomatik. Jože Svenšek, Kicar 54.
PREKLICUJEM zaključno sprčevalo OŠ Ljudevita Pivka, Ptuj, na ime Franc Cep, Kočice 16, Zetale.
PREKLICUJEM člansko izkaznico št. 3378 in letno izkaznico RD Ptuj na ime Stanko Bedrač, Zagrebška 82, Ptuj.
DYANO, letnik 77, registrirano, vozno, prodam. Cena 150 SM. Stojinci 2/a, po 16. uri.
PRODAM dve otroški posteljici z vložki jogi. Anica Gašperič, Podvinci 56; telefon: 772-832.
PRODAM mlado brejo kravo — osem mesecev. Bolfenk Muršec, Bišečki Vrh, Trnovska vas.

PRODAM novo peč EMO-CENTRAL 23. Zvonko Korez, Njivercevas 25, Kidričevo.
MENJAM avtomatik, skoraj nov, za »izpitni« moped. Janko Pihler, Jiršovci 63, Destrič.
PRODAM belo poročno obleko št. 40—42 iz zagrebškega butik. Gojkošek, Grajenščak 96.
PRODAM rabljen betonski mešalec. Informacije po telefonu: 776-301.
PRODAM kavč in dva fotelja. Ogled vsak popoldan. Marina Petek, Ulica 25. maja 9, Ptuj.
PRODAM 30 arov travnika in 45 arov gozda v enem kosu v Stojncih. V račun vzamem gradbeni material. Informacije po telefonu: 775-996.
PRODAM avtomatik, star 4 mesece, po ugodni ceni. Karl Horvat, Drstelja 43, Destrič; ogled po 19. uri.
ODDAM odpadni gradbeni material, primeren za nasipe. Potreben lasten prevoz. Ob Grajeni 1, Ptuj; Hlušička.
PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1976, registrirano do julija 1988. Ljubec, Nova vas 76, Markovci.
IZKOPAC za sladkorno peso prodam. Janez Drevenšek, Dornava 99; telefon: 795-145.

PRODAM center COMPACT 1100. Telefon 771-031, od 10. do 12. ure.
PRODAM hladilnik. Toplakova 6, Turnišče.
PRODAM otroški vložek jogi. Marija Kelc, Sp. Velovlek 40.
PRODAJAM kombinirani štedilnik na trdo gorivo in elektriko. Ogled je možen vsak dan od 16. ure dalje v stanovanju Franca Prosnika, Aškerčeva 1, Ptuj.
PRODAM montažni oder za hišo — 9 x 9 m. Janez Krajnc, Zg. Leskovec 8 a.
ODDAM sobo dekletu. Naslov v upravi.
ZASTAVO 750, letnik 77, obnovljeno, prodam. Ogled v soboto popoldan. Alojz Klaneček, Hauptmaničeva 2, Ptuj.
PRODAM dvoipol sobno stanovanje v novem bloku. Alojz Klaneček, 5. prekomorske 13, telefon: 776-206, med 15. in 17. uro.
PRODAM slive praprošnice za žganje (z drevja). Krepek-Mahorič, Dolič 18, Destrič.

PRODAM šotor za 4 osebe (2 ločeni spalnici). Damiš: 772-234.
KMETIJO s preužitkom ali brez preužitka kupim. Nudim visoko pokojnino, razliko vrednosti pa doplačam v gotovini. Stavbe so lahko dotrajane. Kmetija naj bo v ravni blizu asfaltne ceste. Izkoristite ugodno priložnost. Naslov v upravi.
PRODAM TOJOTO — karavan, letnik 1978. Zvonko Kaučič, Pobrežje 66, Videm pri Ptuj.
UGODNO PRODAM sedežno garnituro in žensko — skoraj novo — kolo. Breznik, Zihlerova 5, Ptuj.
PRODAM globok športni voziček ter šotor. Telefon: dopoldan 795-011, popoldan 772-807.
UGODNO PRODAM nove salonitne plošče — osemvalne. Informacije po telefonu: 792-023, po 19. uri zvečer.
PODPISANA MARIJA MURK iz Strmca 19/A pri Polenškaku se opravičujem za žaljive besede, ki sem jih 8. julija 1988 izrekla tov. Milici MICHELI iz Strmca pri Polenškaku 10/a, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.
PRODAM VW 1200, letnik 76, registriran do junija 89, in črno-beli televizor. Telefon: 773-333.
PRODAM kitaro Framus (12) z ojačevalcem ter dirkalno kolo motobecane z opremo. Telefon: (062) 774-985.

PRODAM ZASTAVO 101, v celoti za rezervne dele. Vindiš, Majski Vrh 54.
V HLAPONCIH pri Polenškaku prodam njivo in parcelo, primerno za gradnjo hiše ali vikenda. Varnekar, Česta Olge Meglič 4, Ptuj.
PRODAM kravo in brejo telico. Jože Žuran, Stojinci 26/a, Markovci.
ZAMENJAM manjše dvosobno stanovanje v 4. nadstropju za trisobno ali večje. Gregorčičev drevored 2, Kosi; telefon: 776-562.
VW, prva registracija 1976, odlično ohranjen, prodam. Širovnik, Dol pri Stopercih 4.
PRODAM RENAULT 12 TL, letnik 75, registriran do marca 89. Marjan Selinšek, Pobrežje 64/a, Videm, 774-714.
PRODAM gozd in travnik — okrog 100 arov, primerno za vikend, oddaljeno 12 km od Ptuja. Naslov v upravi ali po telefonu: (062) 74-927.

kino ptuj

Četrtek, 28. julija: NA LAHEK NACIN, ameriški barvni film. Od petka, 29., do nedelje, 31. julija: POLICAJ IZ BEVERLY HILLSA — II. del, ameriški barvni film.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN
Sobota, 30. julija: **BLAGOVNICA IN BRATJE REŠ.**
Nedelja, 31. julija: **Nama ali Jelen.**

TAKOJ! KAKOVOSTNO! Z GARANCIJO!
Ob večletni praksi vam z uvoženimi materiali izoliramo hladilno skrinjo. Žlahtič, Zagrebška 54, Ptuj; telefon: (062) 774-806.

GOSPODINJE! Servis — izolacije.
Zamrzovalna skrinja vam toči, rosi, zunaj ledeni, neprekinjeno deluje?
Prihranite 50 % elektrike!
Trajnost podaljšamo od 8 do 10 let!
Stiriletna garancija!
Kilometrine ne zaračunavamo!
Tel. (062) 775-335.
Dobelač, Prešernova 8, Ptuj.

Slovenija
Brez sadja in zelenjave ni zdrave prehrane. V »Sloveniji«, prodajalni na tržnici, imajo bogato zalogo vitaminov, postregli vam bodo s sokovi, lešniki in orehi. Torej... po sadje in zelenjavo v »Slovenijo«, prodajalno na tržnici!

Nismo ti dovolili, da bi te izgubili, a usoda je hotela tako, da to, kar smo najbolj ljubili, za vedno smo izgubili. O, ljubi, moj, oče in dedek, samo to ti govorimo, da eno željo še imamo, da sišali bi še tvoj glas, ki nekoč je osrečil nas.

V SPOMIN

25. julija mineva žalostno leto, odkar ni več med nami dragega moža, očeta in dedka

Frančka Šoštarica

iz Dragoviča 3, Juršinci

Žalostni, tihi in boleči so trenutki ob tvojem grobu, vendar polni lepih spominov in hvaležnosti za vse, kar nam je podarjalo tvoje srce. Cvetje in goreče sveče so neme priče ljubezni do tebe vseh tistih, ki te ohranjamo v spominu.

ŽALUJOČI: žena Marija, hčerki Marjana in Metka z družinama.

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, ata in dedka

Karla Pignarja

iz Lancove vasi 89

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so mu darovali cvetje, vence in za sv. maše.
Iskrena hvala govornikom, folklorni skupini Lancova vas, pevcem in g. župniku za opravljen pogrebni obred.

Žalujoči: žena, otroci z družinami.

Ko je v srcu bolečina prevelika, se tudi solza posuši, le duša nemo vpije, zakaj več tebe ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice in prababice

Elizabete Vindiš

iz Belavškega 6 pri Leskovcu

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih na kakršenkoli način pomagali, darovali za maše, vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo g. župniku za opravljen obred, cerkvenim pevcem, Srečku Zavcu in njegovemu oktetu za odpete žalostinke, tov. Dasku za odigrano tišino in Janku Kozelu, govorniku KS Leskovec, za poslovilne besede. Prav tako se zahvaljujemo Jožetu in Elzi Merc za nesebično pomoč ter kolektivom Intes-Pekarne Vinko Reš, Agis Ptuj in MIP Ptuj.

ŽALUJOČI: otroci z družinami.

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi hudega trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, sestre in tete

Lucije Slaček

iz Štukov 22

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, darovali za maše ter izrazili sožalje.

Zahvaljujemo se tudi EKK—TOZD Osojnik Ptuj, govorniku za besede slovesa in g. župniku za opravljen obred.

VSI NJENI!

Zaman te iščejo naše oči, zaman te išče naše srce, srce ljubeče zdaj v grobu spi, nam pa rosijo se solzne oči.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, ata in dedka

Franca Maleka

iz Jiršovca 65

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste našega očeta pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, nam pa izrekli sožalje.
Iskrena hvala govorniku in cerkvenemu zboru, g. župniku za lepo opravljen cerkveni obred.

ŽALUJOČI: žena Marija, hčerke Marica, Irena, Zinka z možem in Jožica z družino.

emona kmetijski kombinat — ptuj
tozd tovarna močnih krmil — r. o. ptuj
62250 ptuj, draženci 10 c, jugoslavija
telefon: (062) 771-746
telex: 44 612 33 056
BEO 16800 52400-601-11088

po sklepu DS objavlja licitacijo osnovnih sredstev:
1. tovorni avtomobil TAM 190 T 15 — KS — karamboliran (nevozen), letnik 1985 — 70.000 km, kW 125, 9572 m³, nosilnost 10 ton, štev. motorja 851005689, štev. šasije 850002059, izključna cena je 7.000.000.— dinarjev
2. tovorni avtomobil TAM 125 T 12 KS, letnik 1976 — 212.000 km (nevozen), nosilnost 6 ton, štev. motorja 821000198, štev. šasije 760000753, izključna cena je 5.000.000.— dinarjev
Licitacija bo 11. avgusta 1988 ob 8. uri v TOZD TMK v Dražencih. Zainteresirani kupci plačajo 10 % varščino pred pričetkom licitacije v Dražencih. Prometni davek plača kupec. Ogled je možen 10. avgusta 1988 od 7. do 13. ure v prostorih TOZD TMK v Dražencih. Informacije dobite po telefonu (062) 771-746.

Svet OŠ Slovenjgoriške čete Juršinci razpisuje prosta dela in naloge
RAVNATELJA ŠOLE
Začetek dela: 1. 9. 1988 — za 4 leta
Kandidat mora izpolnjevati pogoje, določene z zakonom o OŠ, in imeti organizacijske in strokovne sposobnosti za opravljanje nalog iz pristojnosti poslovnega organa šole.
Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o strokovnosti, delovnih izkušnjah in življenjepis v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: OŠ Slovenjgoriške čete Juršinci, 62256 Juršinci, z oznako »Za razpisno komisijo«.
O izbiri jih bomo obvestili v 15 dneh po prejemu sklepa o izbiri kandidata.

PROIZVAJALEC BETONSKIH IZDELKOV STJEPAN KVEŠTAK iz Očure n. h. pri Lepoglavi proizvaja betonsko opeko za gradnjo hiš in drugih stavb. Doba-va je takojšnja po naslednjih cenah:
za opeko velikosti 25 x 20 x 40 — 1000 dinarjev
20 x 20 x 40 — 900 dinarjev
12 x 20 x 40 — 600 dinarjev
Vse druge informacije dobite po novi telefonski številki (042) 641-871.

PRIMAT PRIMAT
Tovarna kovinske opreme Primat n. sol. o. Maribor, Industrijska ul. 22
DO TKO PRIMAT, n. sol. o., MARIBOR, TOZD BANCNA OPREMA, n. sol. o., ORMOŽ, Ormož, Hardek 34,
objavlja na osnovi sklepa delavskega sveta št. 153-R/1988 z dne 08. 07. 1988
javno licitacijo
za prodajo rabljenih osnovnih sredstev:
— stabilni vrtni stroj — izključna cena 3.500.000 din
— stružnica — izključna cena 5.000.000 din
Javna licitacija bo v petek, 05. 08. 1988, ob 13. uri na sedežu TOZD v Ormožu, Hardek 34.
Ogled strojev je mogoče eno uro pred pričetkom licitacije. Poudniki pred pričetkom javne licitacije vplačajo varščino v višini 10 % od izključne cene.
Prodaja bo potekala po sistemu videno-kupljeno; poznejših reklamacij ne bomo upoštevali.
Fizične osebe morajo na končno ceno osnovnega sredstva plačati prometni davek.
Pravne osebe ob vplačilu varščine predložijo pooblastilo, bari-
ran ček in izjavo o oprostitvi prometnega davka.
Podrobnejše informacije dobite po telefonu št. (062) 701-311 — tov. HERCEG.

Druga izmena brigadirjev v Lenartu

V soboto popoldne in v nedeljo, 24. julija, so v naselje zvezne MDA Slovenske gorice v dem učencev v Ptuj prišli že brigadirji druge izmene letošnje akcije. Vseh skupaj je prek 160, prišli pa so iz Kuršumlije v Srbiji, Pljevlje v Črni Gori, Sente v Vojvodini, iz Crnomlja ter posebna specializirana brigada Rdečega križa Slovenije.

Na slovesnosti ob uradnem pričetku druge izmene je v nedeljo popoldne zbranim govoril Rudi Lešnik, predsednik občinske konference SZDL v Lenartu, in pri tem poudaril, da bodo krajanje Gradišča in Voličine brigadirje z veseljem sprejeli, saj bodo z njihovo pomočjo v teh dveh KS kmalu prišli do okoli 600 novih telefonskih priključkov. V ponedeljek zjutraj so se namreč brigadirji 1. izmene že odpravili na novo delovišče v lenarško občino. Pri Gradišču so pričeli kopati jarek za telefonski kabel. Poleg tega pa bodo v drugi izmeni urejali tudi melioracijske järke, ob koncu pa nameravajo še dokončati delo na Majskem Vrh. Brigadirski HO — RUK!

—OM

ZARADI EKSPLOZIJE TELEVIZORJA ZGORELO STANOVANJE

V ponedeljek, 25. julija, nekaj po trinajsti uri je prišlo do požara v stanovanju Fištravčevih v Kraigherjevi ulici 34 v Ptuj. Do požara je prišlo zaradi eksplozije televizijskega sprejemnika. Ta pa je po vsej verjetnosti eksplodiral zaradi vnetja električnega dovodnika do sprejemnika. Po eksploziji se je požar hitro razširil po vsej dnevni sobi in pozneje tudi po celotnem stanovanju. Na požarišče so kmalu prihiteli ptujski gasilci z dvema avtomobiloma, vendar sami niso mogli požara omejiti, zato so na po-

moč poklicali še gasilce s Hajdine in TGA Kidričevo.

Očividci so ves čas le nemo opazovali, kako se je požar razširjal iz ene sobe v drugo, medtem ko so za to opremljeni gasilci nemočno gasili najprej z aparatom na prah, pozneje pa tudi z vodo. Ko so ognjeni zublji zajeli že prednji del ostrešja, so z visokotlačnim topom tako rekoč zadnji trenutek požar omejili, sicer bi lahko bile posledice še hujše.

Stanovanjska oprema Fištravčevih je v celoti zgorela, zaradi visoke temperature so odpadli

tudi vsi ometi, tako da so ostale le gole stene in kup pepela. Zares žalosten pogled.

Temu ob rob velja sedaj resno opozorilo vsem krajanom Ptuja in bližnje okolice. Gasilci so povedali, da bi bili lahko pri gašenju gotovo hitreje bolj učinkoviti, če bi imeli na voljo hidravlično lestev za gašenje požarov v višjih nadstropjih (požar je na-

mreč nastal v 4. nadstropju). Tako pa so žal lahko gasili le na klasičen način in lestvijo na ročni dvig, s čimer so zamudili precej dragocenega časa kljub veliki želji, da bi požar čimprej pogasili. Čas je, da se vsaj sedaj nekaj premakne, kajti Ptuj NUJNO potrebuje hidravlično lestev. Višjih nadstropij je še veliko!

—OM

Stanovanje Fištravčevih z zadnje strani, še pred prihodom gasilskega avtomobila.

Ker so gasilci s škropljenjem od spodaj bili premalo učinkoviti, so morali s priročno lestvijo splezati bližje požaru.

Požar je zadušil šele visokotlačni vodni top nekaj po štirinajsti uri.

V stanovanju ni ostalo ničesar več. Materialne škode je po nestrokovni oceni za okoli 30 milijonov.

Se sreča, da se požar ni razširil na ostala stanovanja. V hodniku je že povzročil precej škodo.

(Fotografije: M. Ozmeč)

osebna kronika

Rodile so:

Antonija Ban, Paradiž 50 — Mateja; Jožica Mihelak, Črmlja 4 — Katjo; Marija Lukman, Lača ves 33 — Mateja; Anica Žižek, Župetinci 3 — Simono; Slavica Kosi, Trstenjakova 14 — Katjo; Marija Haložan, Obrež 46 — Jerneja; Majda Skledar, Sestrže 80 — Alena; Erika Kozel, Zihlerova pl. 11 — deklico; Zdenka Vindiš, Kungota 92 — deklico; Minka Čajniko, Senešci 46 — deklico; Ljubica Zamuda, Drakšl 30 — Tomaža; Ivanka Kaučič, Mihalovci 43 — dva deklica; Marija Lozinšek, Moškanjci 108 — deklico; Sanja Čondić, Kraigherjeva 11 — Sebastijana; Dušana Majcen, Koračice 1 — Gregorja; Darinka Kosi, Kidričevo, Ob Gozdu 2 — Leona; Marija Levanič, Mala vas 4/a — Jerneja; Marija Tominc, Pleterje 66 — Majo; Manica Krsmanovič, Ljubljana, Polanškova 5 — Marka; Terezija Kšela, Zihlava 5/b — deklico; Olga Kelenc, Bresnica 45/a — deklico; Slavica Zamuda, Formin 27 — Manueto.

Poroke:

Peter Korpar, Trstenjakova 12, in Alenka Hlupič, Ul. A. Hlupiča 5; Miran Kecek, Kicar 45, in Lidija Petrovič, Ribiška pot 15; Branko Šešerko, Moškanjci 93, in Anica Lužar, Kot pri Semiču 83; Edi Lozinšek, Dravinski Vrh 21, in Rozalija Rot, Na Kresu 18; Edi Lozinšek, Dravinski Vrh

21, in Rozalija Rot, Na Kresu 18; Boris Cafuta, Panonska 5, in Liljana Petrovič, Panonska 5; Branko Polanec, Krčevina pri Vurberku 42, in Marija Breg, Grajenščak 5/b; Janez Dolenc, Pleterje 10, in Jožica Smolinger, Lovrenc na Dr. polju 81; Branko Osterc, Gabrnik 38, in Emanuela Mohorič, Gabrnik 18/a; Slavko Galun, Podvinci 71, in Marija Zelenko, Podvinci 71.

Umrli so:

Marija Fajt, Cesta Olge Meglič 13, roj. 1904, umrla 17. julija 1988; Vlado Hansel, Kidričevo, Tovarniška 5, roj. 1924, umrl 15. julija 1988; Terezija Karnek, Selska 32, roj. 1903, umrla 17. julija 1988; Elizabeta Vindiš, Belavšek 6, roj. 1914, umrla 20. julija 1988; Alojz Arnuš, Spuhlja 11, roj. 1924, umrl 22. julija 1988; Marija Sluga, Stogovci 9, roj. 1931, umrla 24. julija 1988; Lucija Slaček, Štuki 22, roj. 1917, umrla 21. julija 1988; Janez Cajniko, Zamušani 88, roj. 1942, umrl 24. julija 1988; Ana Kokol, Kukava 15, roj. 1927, umrla 23. julija 1988.

TEDNIK

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO — TEDNIK, 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo: direktor in glavni urednik Franc Lačen, odgovorni urednik Ludvik Kotar, tehnični urednik Štefan Pušnik, novinarji Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Goznic, Darja Lukman, Martin Ozmeč, Marjan Šneberger in Nataša Vodušek ter novinar-ilektor Jože Šmigoc. Uredništvo in uprava: Radio—Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 25.000 dinarjev, za tujino 40.000 dinarjev. Zira račun pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer, Maribor. Na podlagi zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se temeljni davek ne plačuje.

Druga poletna noč bogatejša od prve

Ob občinskem prazniku 8. avgusta se bo mesto znova razgibalo. S prazničnim utripom je pričelo že v februarju, ko se je po mestnih ulicah in trgih vila karnevalska povorka. Aprila je mesto sejmarilo, maja so bili v ospredju trgovci in izdelovalci turističnih spominkov, junija pa so nas obiskali udeleženci muzejskih vlakov in udeleženci letošnje Ohceti v Ljubljani. Na ptujskih ulicah in trgih se je marsikaj dogajalo tudi v juliju petega in šestega avgusta pa bodo mestne prireditve dosegle svoj vrhunec. Druga poletna noč v Ptuj bo trajala dobra dva dni. V septembru bo veselo v festivalskih dneh, oktober bo bolj ali manj miren. Zadnja večja mestna prireditev bo novembrsko martinovanje. 25. novembra bo še tradicionalni Katarinjin sejem, nato pa bo prišel čas »zaprtih« prireditev.

Osrednje organizacijske posle pri drugi poletni noči je letos prevzelo ptujsko turistično društvo, za ponudbo v hrani, pijači in glasbi pa so odgovorni zasebni in družbeni gostinci. Na treh mestih — na Trgu mladinskih delovnih brigad, Slovenskem trgu in v Prešernovi ulici — se bo petega in šestega avgusta marsikaj dogajalo. Petkove prireditve bodo nekakšno nadaljevanje Ožboltovega sejma. Na že omenjenih mestih bodo igrali različni ansambli: Sik na Trgu mladinskih delovnih brigad, Zrelo klasje na Slovenskem trgu in v Prešernovi ulici ansambel Prerod. Diskoteka Metulj bo postavila mize na Cvetkovem trgu, kjer bodo na svoj račun prišli ljubitelji diskolasbe.

Zveza telesnokulturnih organizacij bo razpisala športne igre med krajevnimi skupnostmi, na vseh treh prireditvenih mestih pa bodo v soboto nastopili znani Ptujčani, ki so dosegli izjemne uspehe na spornih in drugih področjih. V soboto pa bo Tone Fornezzi-Tof pripeljal v Ptuj tudi svoj Moped show.

Kot je povedala predsednica gostinske sekcije pri ptujskem obrtnem združenju Marija Jaušovec, bodo veselice trajale do četrte ure zjutraj. V soboto bodo lokali v Prešernovi nemoteno poslovali. Zelo pomembno pa je, da bodo takoj po prireditvi očistili mesto, saj se zavedajo, da je v Ptuj ravno ob sobotah veliko turistov: umazano mesto pa nam ne more biti v ponos.

V prireditve poletne noči se bodo vključili tudi mladi. Pomagali bodo pri ureditvi prireditvenega prostora in organizirali srečelov.

MG

SPET VLAMILCI V GRADU ŠTATENBERG

Verjetno v nedeljo, 24. julija, zvečer so neznani vlomilci (ali vlomilec) obiskali znani baročni biser ob Dravinji — grad Štatenberg pri Makolah. Kot kaže preiskava, je bil vlom na »kulturnem nivoju«. Vlomilci so prišli v grad skozi okno nekdanje kavarnice, kjer ima Zvonko Kovačič že okoli 10 let svoj disko, opremljen z več deset milijonov dinarjev vrednimi napravami. Toda vlomilcev to ni zanimalo. Nadaljevali so pot skozi drugo okno na dvorišče, vlomili še dvojce vrat, da so prišli v prostore recepcije

ČRNA KRONIKA

in od tam so odnesli kakih 60 starih knjig. Ni še sicer točno ugotovljeno, za kakšne knjige gre, vedo le povedati, da gre za stare knjige, nekatere pisane tudi v gotici, da je med njimi več v usnje vezanih leksikonov in podobno. Upajmo, da je o tem obstajala evidenca in bo nadaljnja preiskava prišla do podrobnejših podatkov.

Grad Štatenberg je v upravlja-

nju tozdr Planina Štatenberg iz Slovenske Bistrice, ki deluje v okviru mariborske turistično gostinske delovne organizacije. Vlomilci v prostore štatenberškega gradu se vrstijo že več let, letos pa je to že drugi vlom. Pri prvem so tatovi odnesli dve dragoceni sliki. Vlomilci torej morajo poznati vrednosti, ki so v gradu, in vsakič vlomijo z določenim namenom — odnesti umetniško ali

kulturnozgodovinsko dragoceno.

FF

MED KOPANJEM UTONIL

Kopanje v opuščeni jami Opekarne Ptuj v Zabjaku je sicer prepovedano, ker je voda v jami globoka in za kopanje ni primerna. Izredna vročina minuli petek, 21. julija, je premamila 20-letnega Zdravka Poliča iz Svetincev, KS Destrnik, da prepovedi ni upošteval. Skočil je v vodo in začel plavati. Toda tedaj ga je verjetno prijel krč in je utonil. Iz vode so mrtvega potegnili ptujski gasilci.

POSEZONSKO ZNIŽANJE CEN POLETNI KONFEKCIJI

DO 40 %

TEKSTILNA HIŠA MERKUR, ZVEZDA, BISERKA, DOM

OD PONEDELJKA, 1. 8. 1988, DALJE!

emona merkur ptuj

ugodno!

